

GEFNUIKTE AMBITIES

Geen geld en eer voor onwettigen

1834 -1900

M.L. Hansen (ed.)

GEFNUIKTE AMBITIES

**Geen geld en eer voor onwettigen
1834 -1900**

© Uitgegeven door STRENG, Epe 2008

Alle rechten voorbehouden. Niets aan deze uitgave mag op enige manier verveelvoudigd of openbaar gemaakt worden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Inleiding	7
De correspondentie	9
Regels voor een honnête homme	49
Stamboom	51
Literatuur	52
Index	53

Inleiding

In vijftig brieven wordt de oorzaak van de gefnuikte ambities van twee bastaardkinderen, Dolf (1825-1859) en Jan van Haersolte (1828-1901) duidelijk. Door hun onwettige geboorte ontbeerden de broers wat voor hun wettige neven en nichten heel vanzelfsprekend was: aanzien en geld.

De familie Van Haersolte was al sedert de veertiende eeuw bekend en werd al sedert eeuwen tot de adel gerekend. De overgrootvader van Dolf en Jan was nog een echte landjonker van het Oude Bewind, hij beheerde zijn goederen en vervulde diverse openbare gewestelijke ambten. Hun grootvader maakte carrière in de nationale politiek tijdens de Bataafse republiek. Zijn handelingen op de geldmarkt waren veel minder gelukkig: hij raakte zijn hele vermogen kwijt en werd in 1810 bankroet verklaard. Een paar jaar later overleed hij zonder een cent voor zijn vrouw en zijn vijf kinderen na te laten.¹ Een van de vijf, Laura van Haersolte, raakte op negentienjarige leeftijd zwanger. De vader van het kind, Rudolf Sandberg, wilde met haar trouwen maar zag er geen mogelijkheid toe, zijn financiën waren ontoereikend en zijn rijke vader wenste een door hem ongewenst huwelijk niet te ondersteunen. Drie jaar na de geboorte van Dolfke kregen ze samen nog een tweede kind: Jan. Net toen het ernaar uitzag dat zij zich als een gezin zouden verenigen, sneuvelde Sandberg in de Belgische onafhankelijkheidsstrijd.²

Dolf en Jan van Haersolte groeiden in armoede op, hun moeder was afhankelijk van de financiële steun van haar moeder en van de vader van haar kinderen. Na diens dood ontving zij een maandelijkse uitkering van de familie Sandberg. De jongens kwamen toch goed terecht, Dolf werd belastinginspecteur en trouwde met een adellijke vrouw, Jan bleef ongehuwd en maakte carrière als landmeter. Maar de broers verlangden meer.

In de families werden meerdere erfenissen verdeeld waar Dolf veel van verwachtte, het leken hem buitenkansjes toe maar erfenissen vonden niet zo maar hun weg naar bastaarden. Ze kregen niets als ze niet met naam in een testament werden vermeld, ook niet uit de erfenis van hun moeder. Dolf van Haersolte nam de nodige maatregelen om dit te voorkomen maar na alle moeite viel de opbrengst tegen. De gezondheid van Dolf viel ook tegen, hij overleed al op drieëndertigjarige leeftijd. Hij liet een weduwe en een zoontje achter.

Zijn broer Jan was minder op geld maar meer op aanzien gesteld, zijn hele leven bleef Jan van Haersolte druk doende publiekelijke waardering te verwerven. Hij wilde in de adelstand verheven worden en dat bleek te veel gevraagd. De oud-adellijke familie van zijn moeder had van koning Willem de Eerste toestemming gekregen de titel van baron te voeren maar onwettig geboren hadden daar geen recht op en bovendien vererfde de adellijke titel niet via de moeder. Ook van vaders kant was de adellijke status dichtbij: de familie Sandberg werd kort na het overlijden van Jans vader door de koning in de adelstand verheven. Maar het obstakel van zijn onwettige geboorte bleef bestaan en na zijn vaders dood was elke kans op de vereiste legitimatie verkeken, een verheffing op basis van geboorterecht was onmogelijk omdat Jan van Haersolte een bastaard was en bleef.

Er was echter een tweede mogelijkheid om van adel te worden, namelijk een verheffing op persoonlijke titel door de majesteit verleend nadat hij overtuigd was van de bijzondere verdiensten die de kandidaat voor het vaderland had verricht. Voorbeelden vond Jan binnen zijn familiekring: zijn oom Bangeman Huygens was wegens zijn verdiensten voor het land tot jonkheer benoemd. De titel was erfelijk zodat Jan vele adellijke nichten en neven erbij kreeg. Ook zijn oom Van Vessem werd na gevochten te hebben in de Tien-daagse veldtocht en na een briljante carrière in dienst van de koning op persoonlijke titel in de adelstand verheven.

1 Hansen, *Bankroet*; Hansen, *Akelige tijden*.

2 Hansen, *Dierbare Laura*.

Jan van Haersolte raakte overtuigd van zijn kans in de adelstand verheven te worden want hij was trots op zijn aandeel in de verdediging van het land en zijn carrière was bekroond met een bevordering tot ingenieur-verificateur. Hij stond daarmee op eenzelfde niveau als een van zijn wettige adellijke neven.

Waar een adelsverheffing op geboorterecht door de kandidaat zelf aangevraagd moest worden, behoorde een verzoek tot verheffing op persoonlijke titel daarentegen door anderen te worden ingediend. Jan schakelde zijn kennissenkring in maar nam, ongeduldig geworden, ook zelf initiatief, waardoor zijn verzoek werd afgewezen.

Jan van Haersolte probeerde toen maatschappelijke erkenning te verwerven door een prestigieuze orde in de wacht te slepen en raakte verbitterd toen ook dat mislukte. Diverse familieleden en collega's werden geridderd of kregen een orde opgespeld maar Jan kreeg niets van dat alles. Zelfs een eervolle onderscheiding was niet voor hem weggelegd.

In de loop der jaren kreeg Jan van Haersolte contact met zowel de familie van zijn vader als met die van zijn moeder. De familie Van Haersolte accepteerde Jan als familielid en behield ook contact met de nazaten van Dolf. De familie Sandberg, met name Jans oom Albertus, reageerde vriendelijk op Jans brieven en stuurde hem een beschrijving van een *honnête homme*, mogelijk ter morele ondersteuning van Jans pogingen in de adelstand verheven te worden. Maar het meeste contact had Jan met de familie van zijn grootmoeder Bangeman en met zijn collega's. De financiële erfenis van de ongehuwde Jan van Haersolte kwam de (onwettig geboren) kinderen van een vriend ten goede. Zijn papieren nalatenschap werd in het familiearchief Van Haersolte opgenomen en bevindt zich in het Historisch Centrum Overijssel, toegangsnummer 237.1, in de inventaris nummers 93, 115, 118, 167, 173, 174 en 392.

De correspondentie

1. Getuigschrift voor Rudolf H. van Haersolte, 11 augustus 1834.

Je Soussigné Directeur-Propriétaire de Pensionnat à Vilvorde, déclare que M[onsieu]r v[an] H[aer-solte] Adolphe¹, a été mon Elève pendant deux ans et que ce jeune homme, par son application et par sa bonne Conduite n'a jamais cessé de mériter l'estime de ses suprieurs en même tems que l'amitié de ses condisciples

C. Portaele
Vilvorde, 11 Aôut 1834.

Aantekeningen:
overgeschreven brief in de nalatenschap van Jan W.R. van Haersolte.

1. Rudolf H. van Haersolte.

2. Brief van Rudolf H. van Haersolte aan Laura C. van Haersolte en Jan W.R. van Haersolte, 21 september 1841.

Zeer Geliefde Moeder en beste
Liefhebbende Broeder.

Het pakje is te regt.

Vooreerst moet U ED[ele] Dierbare moeder my myn slecht schrift vergeven. Ik ben moe van het schrijven¹, het is nu 10 u[ur] des maandags avonds. Ik kom van het Bikkers eiland², daar ben ik bij Jonker³ geweest de geheele dag om voor de K[apitein]⁴ te schrijven, het welk zeer genoeglijk voor mij is. Gisteren dus zondag heb ik ook een vrije dag gehad en de andere om de 14 dagen eens en ik 5 van de 7 dus zeer plesierig. Ik ben na de spoorweg geweest gisteren, zeer aardig om te zien. De K[apitein] heeft mij uw lieve brief gegeven; oh wat was ik gelukkig iets van u te horen, ik was de geheele dag zoo verlangend geweest om iets te hooren en ik kom nu op het ogenblik aan boord toen zegt mijn cameraad het neefje van kenfuts⁵ daar is een brief en het pakje heeft de K[apitein] betaald (de port namelijk) ik word hoe langer hoe gelukkiger en hoe komt het ik begin hoe langer hoe vuriger God te dienen, de bijbel is mijn avond leesboek als ik in de hut moet zitten zoo heet onze kamer om te hooren of de stuurlie[de]n ons nodig hebben. Omtrent Jantje lief⁶ heb ik weinig geschreven om dat M[evrou]w Reissen⁷ te huis kwam en het hem wel zeggen zou, maar ik heb er Van Wijk⁸ over gesproken; die zal als er gelegenheid is er om denken die brave man. Oh; wat vreugde als ik van UED[ele] een brief krijg oh wat vreugde voor mij. Ja Lieve beste Dierbare Moeder wij gaan hier Donderdag vandaan naar de Nieuwediep. Dan zal ik ook nog een brief schrijven. Dus Lieve beste Moeder antwoord my nu op den zelfden dag anders krijg ik hem niet, het is in eens opgekomen. Beste Dierbare Moeder, Uwe lessen volg ik op en ik heb den K[apitein] Duijvené⁹ een brief met myn K[apitein] medegegeven. Geliefde Moeder, wat vreugde voor mij al die verrassingen in dat pak, maar hebt u nu nog wel geld genoeg beste Moeder. Oh wat ben ik onbeschryfelijk gelukkig dat u zooveel van mij houd [2] zoo als U in deze brief kan merken. Ik heb weinig tijd maar u stuurt my geld, als u nu maar genoeg hebt. Alles is zeer goed te regt, ik ben aangedaan als ik het uitpak omdat ik denk dat myne dierb[are] M[oeder] het ingepakt heeft.

Ik krijg een brief mede van Van Wijk. Het is nu dinsdag ochtend dat ik deze schrijf en in hant op een stoeltje in de hut. Jan moet my ook vast schryven want als ik tijd heb herlees ik de brieven. Dierb[are moeder] dat is mijn grootste geluk. Hoe meer u my schrijft hoe liever en als het met de [brief van] K[apitein] Duijvené ingesloten kan worden is het voor mij het genoeglijkste.¹⁰ Jan zal denk ik ook wel op schip komen. Mev[rouw]¹¹ zal U wel wat er over zeggen want er is zeer weinig hoop voor de jongen.¹² Ik heb de Kapt[itein] zelf nog niet kunnen spreken, hy is aan boord maar er is weer visite. Oh als Jan is met my op een schip was wat zou ik dan gelukkig zijn, oh ik houd zooveel van U en van Jantje. Als ik tyd heb bid ik de goede God dat hij my dat geluk mag schenken dat wy gezond bij elkander komen toekomende jaar. Dat is myn avondgebedje, oh wat geloof ik vurig aan een god, myn geloof vermeerderd met den dag, ik laat mij geheel aan hem over. De kapt[ein] zeide ik moest wat bewaren voor de linie en ik was van plan u geld te sturen maar daar u zelf stuurt is een goed teeken. [3] U moet mij spoedig heel veel schryven. Ik schryf een afscheidsbrief aan Oom [en] Tante¹³ als u uw brief kunt geven met de kapt[ein] is het best want de K[apitein] Reissen¹⁴ blijft nog 3 dagen langer.

God geve U eene langd[urige] gez[ondheid] opg: en omhels mijn Lief broertje. Ik durf er de K[apitein] niet over spreken over Jan niet, hij zou het misschien brutaal vinden. Ik moet eindigen, veele compl[imenten] aan V[an] Sijpesteijn¹⁵ ik heb zyn brief geop[en]d, aan V L aan de Dominé en aan K.D: en M:R: en P en O: ende weg brengers.

Vaarwel.

Ik zal u nog vast 2 brieven schryven voor de rijns na Oost Indien.

Ik noeme my uw Liefh[ebende] geh[oorzame] en on[derdanige] d[ienaar], zoon en broeder.

R:H:V:Haersolte.

Amsterdam den 21 Sept[ember] 1841.

Leef gelukkig en schrijf my spoedig. Ik heb nog f 15 over. Schrijf mij spoedig de waarheid of u nog geld heb, ik kan f 10 missen die ik u dan zou zenden.

De brief die U mij na zult schryven kan misschien de laatste zijn want wy kunnen spoedig vertrekken dus een zeer groote schryven en Jan ook.

Men zegt dat wy donderdag of vrijdag vertrekken, naar 't nieuw diep.

Ik ging nog is in de mooie portefeuille kyken en daar vind ik de 2^e brief juist op het ogenblik dat ik mij omkleed om hem weg te brengen. Ik zal mijn best doen voor alles omtrent Jantje lief. Ik moest lagchen over zyn grappig briefje. Ik wist niet van wie die portefeuille was maar dank er hun namelyk Defaust¹⁶ Glaseus¹⁷ voor, ik ben er zeer gelukkig mede. Ik zal voor Jantje spreken, en ik heb alles, ik zal er voor zorgen. Het geld heeft de kapt[ein] verschoten. Ik zit nu in de hut van den K[apitein] voor ZE[dele] te schryven. U moet zyn E[dele] schryven dat ik zeg dat ik zoo gel[ukkig] ben. Mijn buisje zal ik morgen krijgen. Ik zal u nog nader alles schryven. De brief van Tante is al toe, bedankt hun. Ik zit er in dat ik die brief niet vroeger in de portefeuille gevonden heb want nu heb ik in dien brief niets gemeld maar bedankt voor mij ik heb geen tijd meer. Ik zal by Van Wijk over Jantje spreken, de Kapt[ein] durf ik het niet te doen maar naderhand by gelegenheid, dan kan hy toekomen 'n reis mede gaan.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 adres: Mevrouw / Mevrouw de Wed. Van Haersolte / In de Koestraat / te / sGeertruidenberg. / *spoedig te verzenden* / In haast.

1. Rudolf H. van Haersolte was als schrijver op het schip *Agneta* aangenomen en stond op het punt naar Oost-Indië te vertrekken.
2. Bickers eiland, een van de westelijke eilanden van Amsterdam waar de handelaar en Amsterdams regent Jan Bicker (1591-1653) een woning liet bouwen en waar ook zijn scheepswerven en pakhuizen verzezen.
3. Niet nader getraceerd.

4. De kapitein van de *Agneta*.
5. Niet nader getraceerd.
6. Zijn broer Jan W.R. van Haersolte.
7. Echtgenote van kapitein Reissen.
8. Niet nader getraceerd.
9. J.E. Duijvené.
10. De portokosten werden door de ontvanger betaald.
11. Waarschijnlijk mevrouw Reissen.
12. Rudolf H. van Haersolte had van zijn moeder blijkbaar opdracht gekregen op het schip een plaats voor zijn broertje te regelen.
13. Johannes H. Gerlach en diens vrouw Coenradina W.M.J. van Haersolte.
14. Niet nader getraceerd.
15. Mogelijk C.A. van Sypesteyn. Jan W.R. van Haersolte zou later met hem bevriend raken. Zie brief 17 oktober 1868.
16. Een verbastering van *défaut*: bij verstek, of van *défausser*: weer rechtbuigen.
17. Een verbastering van *glacer*: glanzen.

3. Recommandatie van Rudolf H. van Haersolte, 10 februari 1844.

La soussigné Capitaine au Corps Roiyal du Genie des Paijs Bas certifie que le Sieur R. van Haersolte fut pendant quelques années employé pour le service du Genie sous mes ordres. tant pour le dessin, levée de tereins, nivillement, surveillance de constructions, etc.

Entièrement satisfait de la manière exacte de s'en acquitter; soutenu par les Mathematiques dont il faisait beaucoup de cas; je le fus non moins de tout ce qui tenait aux plans et cartes dont le dessin lui était confié et auxquels il a nut bien des soins.

Une conduite au dessus de toutes éloges, beaucoup de zèle et d'activité, une prevoijance admirable, sont des avantages que joints à ses talens me font un plaisir de pouvoir lui témoigner par la présente ma satisfaction en recommandant ce jeune homme bien intelligent aux Ingenieurs Civils. Militaires. des Chemin de fer etc. pour les emplois si dessus mentionnés.

Bois le Duc ce

Fevrier 1847

J.E. Duijvené

Expedié le 10 Fevrier 1847 à Monsieur Flachet¹,
Ingenieur etc Chef, à Paris.

Aantekeningen:

overgeschreven brief in de nalatenschap van Jan W.R. van Haersolte.

1. Niet nader getraceerd.

**4. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Christiaan D.E.J. Bangeman Huygens,
19 juli 1848.**

HWGH[ee]r

Een afwezendheid van eenige dagen, onverwacht opgekomen, kort na de ontvangst [van] UHWGeb[orenes] letteren van 2 July J[ongst] l[eden]¹, is oorzaak dat deselve niet reeds door myn beantwoord [is] geworden. Hierby kwam daar en boven, dat nu dagelyks ik Heeren Ministers te spreken zyn, zoo er geene dringende reden was dadelyke noodzakelykheid bestaan.

Eindelyk ben ik nu instaat gesteld, UHWGeb[orene] eenige nadere inlichtingen omtrend het vooruitzicht van den Heer R. van Haersolte², te geven en - voor zoo ver zulks deszelfs verzoek betrefd om door het Ministerie van finantien te worden geplaatst.

Ik had wel gewenscht dat ik eenen gunstiger bericht had kunnen geven, te meer daar het my toeschynt dat ook UHWGeb[orene] eene binnenlandsche boven een Koloniale betrekking wenschelyk acht. -

De Minister heeft my, nadat ik voor Haersolte met hem eenige dagen geleden gesproken had, heden gezegd; - dat hy zich omtrend deze zaak had geïnformeerd en dat het hem onmogelyk was om hem by 't kadaster te plaatsen, maar dat hy by de ontvangsten welligt later daar toe [in] de gelegenheid zoude komen.

Voor het oogenblik waren er even wel geene kleine ontvangsten vacant, en ook dan nog kon hy zulks niet onbepaald toezeggen, doordien er meerdere en verdere sollicitanten van dezelfde Cathegorie als Haersolte weezen, die dus moeilyk geheel ter zyde konden worden gesteld.

[2] UHWGeb[orene] zal hieruit kunnen zien dat dit vooruitzigt weinig gunstig is. Hoe bereidvaardig ik ook moge zyn, om Haersolte naar myn vermogen te ondersteunen, zoo wordt ik zoo wel door myne beginzelen, als door de noodzakelykheid om in myne tydelyke betrekking³, voor algeheel onafhankelyk van de regering te blyven, des niet te min belet om te dezen nu verdere dringende pogingen te doen.

Reeds terstond heb ik aan Haersolte by deszelfs ontmoeten gezegd, dat ik hem daar by weinig behulpzaam zoude kunnen zyn; en hem mede om die reden in overwegen gegeven of hij zich geneigd gevoelde om naar Indien te vertrekken.

Ik heb den Heer Ryk⁴ na het vertrek van Haersolte uit den Haag herhaaldelyk gesproken en hy zeide my dat de zaak nu grootendeels afhankelyk was van den G[ouverneur] G[eneraal] Rochertsen⁵, daar zonder ditzelfs voorweten geen soortgelyke Ambtenaren naar Indien mogen worden gezonden.

Het scheen my toe, dat eene tusschenkomst van UHWGeb[orene] by den H[ee]r Rochertsen, of wel van iemand anders welke met dien H[ee]r in relatie is, van zeer grooten invloed zoude kunnen zyn⁶, zoodat ik UHWGeb[orene] moet adviseren om zoo mogelyk met deze uwer landgenoot aan den H[ee]r G[ouverneur] G[eneraal] Rochertsen als nog te schryven.

Mynerzydsch beloof ik by elke voorkomende gelegendheid, de zaak by den H[ee]r Ryk levenden te houden, welligt kan deselve daardoor nog die dan bevorderen, of gemakkelyk gemaakt. Ik verzoek UHWGeb[orene] om Haersolte te verzekeren dat ik naar myn vermogen, zyn belangens zal indachtig zyn, en ik neem deze gelegendheid tevens waar om UHW-Geb[orene] de gevoelens myner byzondere hoogachting aantebieden, terwyl ik de eer heb te zyn

HWGebH[ee]r

UHWGeborenes die[naar]

19 July 1848

Aantekeningen:

conceptbrief, enkel, kant 1 en 2 beschreven.

1. Christiaan D.E.J. Bangeman Huygens zocht naar een betrekking voor zijn neef Rudolf H. van Haersolte.
2. Zijn achterneef Rudolf H. van Haersolte.
3. Johan C. van Haersolte was lid van de Tweede Kamer, die hij datzelfde jaar 1848 verliet.
4. Niet nader getraceerd.
5. J.J. Rochussen was van 1845 tot 1851 gouverneur-generaal van Oost-Indië.

6. Johan C. van Haersolte schatte de invloed van de diplomaat Christiaan D.E.J. Bangeman Huygens hoger in dan de zijne als vertrekkend Tweede Kamerlid. Waarschijnlijk kenden de heren Bangeman Huygens en Rochussen elkaar; J.J. Rochussen was van 1843 tot 1845 gezant te Brussel geweest.

5. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Rudolf H. van Haersolte, 25 juli 1848.

WGH[ee]r

Sedert de ontvangst van Uwe brief van den 21 dezer, welke de myne van den Heer B[angeman] H[uygens]¹ gecroiseerd heeft, is my heden door den M[inister] v[an] f[inanciën] mede gedeeld dat hy U konde plaatzen als de 4^e klerk by het depot te R[otterdam].

Ik heb, hoe gering deze betrekking (+- f 1000) ook moge zijn, in de tegenwoordige omstandigheid begrepen, om dezelve geensints van de hand te slaan; daar het U in afwachting van de O[ost] I[n-dische] die inmiddels in deszelfs geheel blijft ten minste bezigheid geeft, en U in de gelegendheid stelt om U by de administratie van finantien bekend te maken.

De werkzaamheden aan de betrekking verbonden, waar omtrend ik mij geïnformeert heb, zijn wel op zichzelf niet zeer instructief, maar met lust en yver zal daar de gelegendheid kunnen ontstaan om U te Rotterdam in het vak der administratie te bekwamen.

Ik heb vermeend U van deze geen zege woorden onverwyld met eenige woorden te infor-meren, daar de aanstelling wel spoedig zal volgen.

Myn respect aan den H[ee]r B[angeman] H[uygens] verzoekende verblyf ik

UWEd[d]ienaar]

25 July 48.

Aantekeningen:

conceptbrief, enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

1. Christiaan D.E.J. Bangeman Huygens.

6. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Rudolf H. van Haersolte, 21 augustus 1848.

S'Hage 21 Aug[ustus] 1848

Wel edele Heer!

Daar de betrekking van 4^e klerk te R[otterdam] niet is vacant geworden, zoo schreef my heden ZE[dele] den Minister van financien dat hy U zoude plaat[s]en, als ontvanger te St Maarten z[ijn]^{de} benoorden¹ Alkmaar, +- f450.=

Ik heb vermeent U met een paar woorden hiervan te moeten informeren, om U ook hiervoor te kunnen voorbereiden.

Met achting noem ik my

UWEdDie[nstwillende] d[ienaar]

in groote haast

JC van Haersolte van Haersd

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: Wel Edel Gestr Heer / Den Heere R van Haersolte / ten huize van den HoogWelGeboren Heer / Jonkheer Bangeman Huygens / op den huize Marienhof / bij / Tilburg

1. 15 Kilometer ten noorden van Alkmaar.

7. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Rudolf H. van Haersolte, kort na 21 augustus 1848.

WEGes[trenge] he[er]! De Minister [van Financiën] zegt mij dat hy niet twyfelt of hy zal aan Uw verlangen kunnen voldoen; - daartoe behoort Gy als nu een Adres aan ZE[del]e of de Koning in te dienen, en het verzoek mede aandringen doordien UE[dele] 'S landsambtenaar is.

Van harte de goede reeussete¹ toewenshende waar van ik niet twyfel, wensch ik U goeden reis

met achting

JC van Haersolte de Haerst

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: Den Heere R van Haersolte

1. Réussite: afloop, goede uitslag.

8. Brief van L.W.C. Lening, waarschijnlijk aan Rudolf H. van Haersolte, 15 februari 1856.

Wel Edel Geb[oren] Heer!

Mijne vele bezigheden hebben mij verplicht eenigen tijd uwe vriendelijke en belangstellende letteren van 16 Dec[ember] j[ongst] l[eden], waarvoor ik u mijnen dank betuig, onbeantwoord te laten. Om-trent de door UEdG[eleerde] bedoelde personen is niets dan het volgende, uit de bij het Dep[ar-temment] van Kol[onien] aanwezige bescheiden gebleken:

Willem Anton van Haersolte¹, als Korporaal den 5 April 1827 met het schip Abel Pasmaan naar O[ost] I[ndië] vertrokken, is als Kanonnier den 25 Febr[uari] 1833 gestorven. nalatenschap onbekend

Jan Jacobus² 1e luitenant der Infanterie ongehuwd overleden 25 november 1827 volgens de uit O[ost] I[ndië] ontvangene opgaven onbekend met of zonder testament. Zijn nalatenschap is betaald aan de Erven te Geertruidenberg³ in 1838 f 21.44 en 1849 f 11.58

Karel⁴ 1e luitenant der Infanterie nalatenschap niets bekend

L.W.C. Van Lening. 15 februari 1856

Aantekeningen:

overgeschreven brief in de nalatenschap van Jan W.R. van Haersolte.

1. Willem A. van Haersolte, oom van Rudolf H. van Haersolte.
2. Jan J. van Haersolte, oom van Rudolf H. van Haersolte.
3. Coenradina W.M.J. en Laura C. van Haersolte, tante en moeder van Rudolf H. van Haersolte.
4. Carel H.C. van Haersolte, oom van Rudolf H. van Haersolte.

9. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Rudolf H. van Haersolte, 13 september 1856.

Zwolle 13 Sept[ember] 1856.

Wel Edel Gestrenge Heer!

Zoo ik my niet bedrieg dan heb ik thans hier te antwoorden, voor my leggen 3 van U ontvangene brieven van de maanden feb[ruari,] Mei en 3 Sept[ember] J[ongst]l[eden].

Veelvuldige bezigheden, veroorzaakt door twee treffende sterfgevallen¹ in myne familie, hebben my het beantwoorden der twee eerste brieven doen uitstellen van de ene dag op de andere, en eindelyk, zoo als het wel meer geschied - voor onbepaalde tijd.

De hoofdtyding ver[r]aat in Uwe laatste brief, legt my het stilzwygen op omtrend veel van hetgeen in Uwe twee vorige [brieven] was vervat.

Het verheugde my te vernemen dat Uwe gezondheid meer en meer aanwint: van harte wensch ik dat zulks mag voortgaan.

In Uw engagement met [2] de freule R. van Rappard² mach ik ook een bewys zien dat uwe gezondheid thans geende zorg meer schynt te geven. Ik hoop dat Ul[iede]r levensgeluk door de verwezentlyking van Ul[iede]r voornemens, zal mogen vermeerderd worden; doch ik moet U met alle ernst aanraden om toch niet aan het huwelyk te denken, voor dat Uwe finantieele positie *aanmerkelyk* verbeterd is. Ik heb volstrekt niet kunnen nagaan wat door U is bedoeld met de woorden: "doordien er geen fortuin *voor het tegenwoordige is*"; - is zulks later dan te wachten??³

Welligt zal het U of Uwe Moeder⁴ reeds bekend zijn dat U en ons eene kleine erfenis is ten deele gevallen door ['t] overlyden van onze Neef van der Capellen⁵ te Utrecht. Dien heer heeft na myne informatie nagelaten een fortuin van f 150.000.= waarvan de helft gaat naar vaderszyde, [3] waarvoor 3 Heeren Golstein⁶ opkomen; en de wederhelft naar moeders, en dus Haersolter zyde.

Uwe Moeder en mynen vader⁷ komen voor een gelyk aandeel op, het welk, ten gevolge van het groote aantal mede ervende neven en nichten van de Overledene, door my hoogstens wordt geraamd op f 3000.=.

Mogt U verdere informatie wenschen intewinnen dan zullen die verkregen kunnen worden, van den Heer Baron van Golstein⁸ Lid van de 2 k[ame]r der Statengeneraal, die Curator was, van de onder curatele gestelde Neef⁹, thans overleden.

Myn groete aan Uwe broeder¹⁰ verzocht hebbende verblyf ik met achting,

Uwe Dienstwillende
JC van Haersolte van Haerst

Aantekeningen:

rouwbrief, dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 adres: Wel Edel Gestr Heer / Den Heere R H van Haersolte / Ryksontvanger / te / Hoogerwoud / Nrd Holland.
[Afgestempeld te Hoorn 14-9]

1. Zijn zus Anna H.C.D. van Haersolte was op 8 april 1856 overleden, en zijn neef Frederik B. van der Capellen was op 9 juni 1856 overleden.
2. Rudolf H. van Haersolte trouwde op 10 april 1857 te Hoorn met freule Frederika D. van Rappard.
3. Op 16 augustus 1856 was een paar duizend gulden verdeeld onder de erfgenamen van Rudolfs overgrootvader Willem V. Bangeman. De erfenis van zijn oud-oom Hugo J. Bangeman moest nog deels verdeeld worden (HCO FA Van Haersolte (237.1), inv. nrs. 247 en 248).
4. Laura C. van Haersolte.
5. Frederik B. van der Capellen, zoon van Frederik J.B. van der Capellen van Rijsselt en Emerentia P.C. van Haersolte.
6. Waarschijnlijk Hendrik R.W., Evert J.B. en Jan C. van Goltstein. Mogelijk de zonen van Evert J.B., getrouwd met Frederika E.A. van der Capellen tot Boedelhof.
7. C. Willem A. van Haersolte tot den Doorn.

8. Jan C. van Goltstein.
9. Philip H.B. Goltstein.
10. Zijn achterneef Jan W.R. van Haersolte.

10. Brief van N.N. van Schermbeek aan Laura C. van Haersolte, 17 september 1856.

Utrecht 17 Sept[embe]r 1856.

HoogwelGeb[oren] jonkvrouwe B[arone]sse van Haersolte
te Hoogwoud.

Hoogwelgeboren jonkvrouwe!

Als notaris in den boedel van UWHWGeb[oren] Neef den Heer F.B. B[aro]n van der Capellen¹, alhier overleden den 9 juny jl. heb ik de eer Uw hierby te verzoeken, my eens te willen inlichten, hoeveel kinderen in leven zyn uit het huwelyk van den Heer Johan of Jan Willem Simon Baron van Haersolte en Vrouwe A.G.J. Bangeman Huygens², met opgave van hunne maatschappelyke betrekking en woonplaats. voorts van de dochters³ indien ze gehuwd zyn, de voornamen, namen en betrekkingen van hare echtgenooten. indien er kinderen overleden zyn en afkomelingen hebben nagelaten, alsdan de voornamen en namen van dezelve, hunne betrekkingen en woonplaatsen en byaldien ze minderjarig mogten zyn, wie dan voogden en de toeziende voogden zyn. terwyl ik UWHWG[eborene] beleefdelyk verzoek, al de voornamen zooveel mogelyk voluit optegeven.

Nader hoop ik alsdan de eer te hebben UWHWG[eborene] voor te stellen wat verder vereischt zal worden en een ontwerp voor eene procuratie te zenden.

Onder afwachting van UWHWG[eborenes] rescriptie heb ik de eer met de meeste achting te zyn
UWHoogWel Geb[oren] die[nstwillige] dienaar
Van Schermbeek

Aantekeningen:

enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

De ondertekening is in een andere hand geschreven. In de linker bovenhoek een watermerk: een versierd en bekroond paneeltje, waarop het woord BATH.

1. Frederik B. van der Capellen.
2. Bedoeld wordt: Anna T.J. Bangeman.
3. Coenradina W.M.J. en Laura C. van Haersolte.

11. Brief van P.A. Broers aan Rudolf H. van Haersolte, 25 september 1856.

Utrecht 25 Sept[ember] 1856.

Hoog Wel Geboren Heer,

De Heer van Goltstein¹ heeft mij medegedeeld Uwen aan ZEd[ele] gerigten brief betrekkelyk de nalatenschap van den Heer Baron van der Capellen² en mij tevens verzocht, als met den staat dier nalatenschap als administrateur bekend, dien aan UWHWGeb[orene] te beantwoorden. -

Ter voldoening aan dat verzoek heb ik de eer te berigten, dat de groote uitgebreidheid der familie van Haersolte het aanvankelyk moeylyk heeft gemaakt om alle leden daarvan optespooren; dat wy thans daarin zijn geslaagd, doch ten aanzien van enkelen nog niet bepaald is uitgemaakt, of zij tot de nalatenschap zullen gerechtigd zijn, zoodat, als om haar bedrag reeds nu worden opgegeven, wat niet wel doenlijk is, dan nog het bedrag, hetwelk de kinderen van den Heer Jan Willem Simon B[aro]n van Haersolte³, daarin zal toekomen, even als nog niet kan worden bepaald. Intusschen kan ik UWW-Geb[orene] mededeelen, dat de nalatenschap, hoewel niet buitengewoon, toch niet onaanzienlijk is, maar tevens, dat de helft der familie van Haersolte daarin komende, in vele deelen, zal moeten worden verdeeld.

[2] En hiermede heb ik de eer mij met de meeste achting te noemen

UHWGeb.d[ien]aar

P.A. Broers

Adv[ocaa]t.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. Jan C. Goltstein, executeur testamentair van Frederik B. van der Capellen.
2. Frederik B. van der Capellen.
3. De grootvader van Rudolf H. van Haersolte.

12. Brief van N.N. van Schermbeek aan Rudolf H. van Haersolte, 26 september 1856.

Hoogwel Geboren Heer!

Ingevolge UWHWG[eborenes] letteren van 23 dezer heb ik de eer te melden, dat zoolang men nog niet al de gerechtigden tot de nalatenschap van den Heer B[aro]n van der Capellen¹ kent, het ondoenlyk is het juiste gedeelte dat geerfd zal worden te bepalen.

Zoodra de inventaris zal zyn opgemaakt, zal ook omtrent het bedrag eenige opgave kunnen worden gedaan.

Wyders veroorloof ik my naar aanleiding van UWHWG[eborenes] geeerden [verzoek] omtrent het navolgende inlichtingen te vragen.

1. Wanneer en waar is de Heer Jan Willem Simon Baron van Haersolte² overleden;
2. Hoedanig zyn de voornamen zyner echtgenooten waaromtrent U opgegeven A.G.J. Bangeman Huygens³, en wanneer en waar is HHWG[eborene] overleden.
3. Is het juist dat uit hun huwelyk vyf kinderen waren geboren, en zoo ja, zyn de drie overigen⁴ ongehuwd en vóór 9 juny [2] dezes jaars overleden. indien zy gehuwd geweest zyn en kinderen hebben nagelaten wordt opgave verzocht met wie zy gehuwd zyn geweest, wanneer en waar ze zyn overleden & namen en voornamen en betrekking en woonplaatsen der kinderen. dewyl deze dan met hunne tantes⁵ gerechtigd zouden zyn. - ingeval van minderjarigheid wie voogden en toez[iende] voogden zyn, wanneer en door wien benoemd.

Tevens gelieve UWHWG[eborene] my dan te melden of het niet het best zal zyn eene concept volmagt voor de belanghebbenden te zenden, alzoo die toch vermoedelyk niet persoonlyk by de handelingen tegenwoordig zullen zyn.

Van onderscheidene gerechtigden en zoodra die van allen bekomen zyn, zal tot inventarisatie kunnen worden overgegaan.

My alzoo tot een eenigzins spoedig antwoord [3] aanbevelende, heb ik de eer met alle achting te zyn

Utrecht

26 Sept[embe]r [18]56.

Verzoeken Mama⁶ te geven *na lezing*.⁷

UW Hoogwelgeb[oren]die[nstwillige]dienaar
Van Schermbeek.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 adres: Hoog Wel Geboren Heer / R.H. Baron van Haersolte / Ryksontvanger te / Hoogwoud. / by Hoorn.

1. Frederik B. van der Capellen was op 9 juni 1856 overleden.
2. Grootvader van Rudolf H. van Haersolte.
3. De naam was door Laura C. van Haersolte niet gecorrigeerd. Het moet zijn: Anna T.J. Bangeman.
4. Jan J., Carel H., en Willem A. van Haersolte.
5. Coenradina W.M.J. en Laura C. van Haersolte.
6. Laura C. van Haersolte.
7. Het naschrift is van Rudolf H. van Haersolte. Hij stuurde de brief door naar zijn broer Jan W.R. van Haersolte.

13. Brief van F.F. Verkouteren aan Rudolf H. van Haersolte, 15 januari 1857.

den 20 beantw[oord]

Wel Edel Gestrenge Heer.

Ter beantwoording uwer geëerde letteren van den 9^{en} dezer, heb ik de Eer UEG[estrenge] te informeren, dat Mevrouw uwe Mama¹, bij testament voor my op gisteren verleden, UEG[estrenge] en Mynh[eer] Uw broeder², tot hare eenige erfgenamen benoemd heeft. -

Tevens acht ik het van mijnen plicht, UEG[estrenge] in bedenking te geven, of het nu niet dienstig zoude zijn dat alhier iemand door Uwl[ieden] gemagtigd werd, ten einde bij eventueel overlyden uwer Mama, als gevolmagtigde te kunnen optreden, en voorloopig, op een en ander order te kunnen stellen, ook ter voorkoming van de formaliteiten van verzegeling enz[ovoort].

Mogt zulks Uwl[iedens] goedkeuring wegdragen, dan ben ik bereid, eene volmagt tot dat einde in gereedheid te brengen en dezelve aan UEG[estrenge] ter ondertekening [2] te doen geworden, en zal het mij derhalve aangenaam zijn, uwl[iedens] verlangen dien aangaande te mogen vernemen. -

Inmiddels heb ik de Eer met alle achting te zijn

UWEG.D[ienst]w[illige]Dienaar

Verkouteren

G[eertrui]denberg

15 Jan[uari] 1857

Aantekeningen:

rouwbrieff, dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEdelGestr: Heer / Den Heer R.H. van Haersolte / Rijks-ontvanger / te / Zwaag / s.c.

1. Laura C. van Haersolte.
2. Jan W.R. van Haersolte.

14. Brief van G.H. van den Broek aan Rudolf H. van Haersolte, 3 februari 1857.

Hoog wel Geboren Heer!

Even als het vroeger daaromtrent ontvangen schryven van den Heer notaris Verkouteren¹, betrekkelijk eene geldleening aan Vrouwe L.C. B[arone]sse van Haersolte², heb ik den inhoud van UWHWGeb[orenes] geeerden [brief] van 1 dezer aan den Heer notaris van Schermbeek³ medege-deeld. doch moet UWHWGeb[orene] melden dat ZEd[ele] niet tot de voorgestelde leening genegen is, om de zelfde redenen aan den Heer Verkouteren gemeld en door deze zeker aan Vrouwe B[arone]sse van Haersolte overgebracht. De Heer van Schermbeek voegt er by zulks ook niet te kunnen doen, dewyl hy volstrekt niet in bezit van fondsen des boedels is, en alleen als notaris werkzaam.

Overigens heb ik de eer UWHWG[eborene] te [2] melden dat met geene mogelykheid nog eenige tydsbepaling omtrent het passeren der scheiding⁴ kan gemaak[t] worden. Men is thans bezig alles gereed te maken tot den verkoop van een perceel land dat te Zutphen, een gedeeltelyke trend welke te Elburg en een huis het welke hier verkocht zal worden. - dus voor dat dit een en ander geheel zal zyn afgelopen zal het ligtelyk Mei of juny worden. -

Omtrent de verschillende branchen der familie zal ik later gaarne aan UWHWG[eborenes] verlangen voldoen, doch dit is zeer uitvoering dewyl er 20 staken en in het geheel 46 personen geregtigd zyn.

Met de meeste achting heb ik de eer te zyn

UwHoogWelGeb d[ie]nst[willige]dienaar

Hendrik van Broek

Utrecht

3 febr[uari. 18]57.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. F.F. Verkouteren te Geertruidenberg, notaris van Laura C. van Haersolte.
2. Zijn moeder Laura C. van Haersolte.
3. N.N. van Schermbeek te Utrecht, uitvoerder van de erfenis van Frederik B. van der Capellen.
4. Een scheiding van de nalatenschap van Frederik B. van der Capellen.

15. Brief van J.H. Gerlach aan Laura C. van Haersolte en Rudolf H. van Haersolte, 17 mei 1857.

Heusden den 17e Mei 1857

Waarde Laura! Beste Rudolph!

De stukken [die ik] in der tyd naar Oom¹ te Maastricht gezonden [heb], heb ik gisteren met eenige stukken door UE[dele] opgezonden, met eene teregtwyzing terug ontvangen. Ik zende U hier nevens den brief van oom, benevens de Nieuwe volmacht die op de Heer l gevers te 'S Hage moet zyn, het concept is hier by.

Nu moet gy door een Notaris laten opmaken eene zoogenaamde acte de Notorité, waarin drie getuigen verklaren dat Laura Christine van Haersolte, en haar zuster Coenradina enz[ovoort] echtgenoot van den WelE[del] Gen[oemde] Heer Johannes Hendrikus Gerlach, gepensionneerd Kaptein der Artillerie, de eenigste overgebleven erfgenamen zyn van Wylen hun[n]en ouders Johan Willem Simon van Haersolte en Anna Theresia Jacoba Bangeman.

de Notaris zal het verdere wel weten, ik beschouw die acte de Notorité als een vorm, doch men wil zulks!

Ik zend morgen of overmorgen naar de Heer Gevers

1 Den volmacht

2 De acte de Notorité [2]

3 Het doodextract van Papa

4 idem van Mama

5 De doodextracten der drie Broeders²

6 Ons Huwelyks contract

Dus beste Laura gy zult op zenden

1 De volmacht

2 De Acte de Notorité

3 De geboorte acte die hiernevens gaat.

Ik heb hier nog al moeite om die getuigen te krijgen daar N. dezelve gaarne uit een fatsoenlyke stand wenscht te hebben, om meer poids³ by de zaak te zetten, N. zeg[t:] ik beschouw het als eene bloote formaliteit, want hoe kunnen die getuigen weten of er geen meerderen kinderen zyn⁴; dat kunnen wy zelfs niet weten, enfin men verkiest het!

De zaak schynt goed te staan, hoord gyl[ieden] iets byzonders meld het my dan. Ik zal het ook doen.

Het overlyden van Myn Broeders vrouw⁵, geeft hier eene heele treurigheid in de familie.

Daar ik het met een en ander op dit ogenblik druk heb en U de stukken nog heden wensche te zenden zoo schryf ik U in eener volgende over andere zaken enz[ovoort].

[3] Vindt gy een brief van oom aan my niet allerhartelykst.

ik had hem ook zeer beleefd geschreven, en hem voorlopig myne dank betuigt voor zyne bemoeïngen⁶ enz[ovoort].

De complimenten van myne vrouw die nog altyd in eene zeer onaangenamen stemming blyft!

Ontvangt beide ook by gelegenheid aan Neef Jan⁷, myne hartelyke groete en geloof my

uwen u liefhebbende en toegenegene

Gerlach.

die andere stukke behooren er niet by.

Concept volmacht

De ondergeteekende - - - - - mede gerechtigde tot den vryen eigendom van een Capitaal beheerd geweest ter voormalige weeskamer van Amsterdam, voortspruitende uit een legaat door wylen Pieter Joan Bangeman Senior⁸, in leven opper Koopman en oud visitateur generaal der Indische negotie Baeken, in den Jare Zeventien honderd zes en zeventig te Amsterdam overleden, in vrugt gebruik vermaakt aan nu ook wijlen Anna Catharina de Wyn.⁹

Verklaren by deze volkomen volmagt te verleenen aan en magtig te maken den WelEdelgeborene Heer Roelof gevers, oud controleur van 'S Ryks Zegel [4] wonende te 'S Gravenhage, om voor een namens haar ondergeteekende op te vorderen, te liquideeren te ontvangen en te incasseeren alle zoodanige goederen, gelden of geldswaarden, vroeger uit bovengenoemde legaat of daarvan afkomstig (zoo mede alle ander[e]n uit den Boedel van Pieter Joan Bangeman Senior voornoemde spruitende gelden, actien of pretientien heen) ter voormalige weeskamer te Amsterdam opgebracht, beheerd, geadministreerd of hoe dan ook berustende geweest zynde, als haar ondergeteekende als nog mogten competeeren, daarvoor te kwiteeren, en de vereischte decharge te verleenen, ter dezer zaken in een buiten regten te ageeren en alles te doen en te verrigten, waartoe de ondergeteekende zelfs bekwaam en gerechtigd zoude zyn, dit alles met regt van Substitutie en onder verband als volgens de wet.

Aldus gedaan en geteekend te - - - - -

N.N.

Aantekeningen:

enkel, kant 1 en 2 beschreven; enkel, kant 3 en 4 beschreven.

Beide vellen hebben linksboven een watermerk: het woord BATH waarboven een kroon, gevat in een rechthoek met afgeplatte hoeken.

1 Christiaan E.D.J. Bangeman Huygens

2 Jan J., Carel H.C. en Willem A. van Haersolte.

3 Gewicht.

- 4 De broers waren alle drie ongehuwd in Oost-Indië overleden. Het is goed denkbaar dat zij bij inlandse vrouwen kinderen hebben verwekt.
- 5 Niet nader getraceerd.
- 6 Er staat: bemoeiingen.
- 7 Jan W.R. van Haersolte.
- 8 Overgrootvader van Laura C. van Haersolte.
- 9 A.C. de Wijn was op 30 augustus 1808 overleden.

16. Brief van F.F. Verkouteren aan Rudolf H. van Haersolte, 2 juni 1857.

Amice! In de veronderstelling dat het op gisteren morgen, van Breda verzonden telegraphisch bericht, u nog dienselfden avond zal geworden zijn, zoo verwacht ik U of uwen broeder¹, nog heden avond per stoomboot.² - Voor het mogelijke geval, dat dit niet mogt plaats hebben, maak ik deze weinige regelen gereed, om u het treurige bericht mede tedeelen, dat de ziekte van Uwe goede moeder³ zoo spoedig is verergerd, dat haar overlijden, nog gisteren, heeft plaats gehad. Ik heb voorloopig, de noodzakelijkste maatregelen genomen, doch verwacht uwl[ieden] nu zoo spoedig *mogelijk*, ter regeling der begrafenis als anderzins. - Door oponthoud, is het mij niet mogelijk, in eenige byzonderheden te [2] treden, en hopende U of uwen broeder weldra mondeling te zullen spreken, blyf ik na hartelyke groeten, in haast

G[eertrui]denberg
2 Juny [18]57

F.F.
Verkouteren

Aantekeningen:
rouwbrief, dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. Jan W.R. van Haersolte.
2. Rudolf H. en Jan W.R. van Haersolte woonden beiden in Noord-Holland.
3. Laura C. van Haersolte.

17. Brief van E.W.G. Walewijn aan Jan W.R. van Haersolte, 6 juni 1857.

Maastricht den 6 Junij
1857

Waarde Neef,

Met de meeste deelneming ontvang ik de treurige mare [dat] myne Zuster Laura uwe dierbare moeder¹ is overleden. hoe verheugd ben ik H[are] E[dele] nog met alle hartelijkheid, zoo als wij immer waren, eenigen tyd bij elkander zijn geweest, ach!
reeds trof de dood van dien goeden Gerlach², mij uit de Courant bekend, zoo zeer, en dacht niet anders bij den ontvangst eens doods-brief de nadere tijding te ontvangen en verbeeld u mijne droefheid toen ik den brief had gelezen.
troosten kan ik U niet, alleen de Godsdienst, en de tyd leenigen zulke smarten, en [2] gy begrijpt beste jongen [dat] ik het tot UE[deles] welzyn doe, daar volgens de natuur het U regmatig toekomt, doch hélas de wetten zijn stiefmoederlyk voor sommige gevallen, en als er geen testament ware kreeg uwe tante³ alles, en G[ij]L[ieden] niets, een voorgevoel deed my by tyds Laura hier aan denken.

Indien gy kunt kooft eenige dagen by mij, dit zal u troosten, en dan kunnen wy meer bepraten dan beschryven en indien gy kooft schryft het my dadelyk en wanneer. Het spyt my [dat] de goede dolf⁴ weer ziek is, ik begin goed te beteren, en na U beide van harte het beste toegewenst te hebben noem ik my in haast uw toegenegen Oom

EWG Walewyn

P:S: al is het nog zoo gering, breng of stuur my by gelegendheid een klein aandenken van Laura.

Aantekeningen:

enkel, kant 1 en 2 beschreven.

1. Laura C. van Haersolte was zijn stiefzus.
2. J.H. Gerlach, echtgenoot van Coenradina W.M.J. van Haersolte, was drie dagen vóór Laura C. van Haersolte overleden.
3. Coenradina W.M.J. van Haersolte.
4. Rudolf H. van Haersolte.

18. Brief van G.H. van den Broek aan Rudolf H. van Haersolte, 20 juni 1857.

Hoogwelgeb[oren] Heer!

Heden morgen is door my het testament Uwer Vrouwe Moeder¹ ontvangen. en heb ik de eer U hiernevens te doen toekomen:

1°. het ontwerp eener door U en Uwen broeder² te passeren volmagt.

en 2. het ontwerp eener door twee Heeren, welke daar toe in staat en genegen zyn, te passeren verklaring; Vermits deze benoodigd zal zyn o.a. by het grootboek om te dienen tot justificatie van de gerechtigden; - alsook om in het algemeen te doen blyken dat U en Uw broeder de eenige gerechtigden tot het aan Uwe Vrouwe Moeder aangekomen erfdeel zyn.

met opmerking dat indien ter plaatse waar U met Uwen broeder de procuratie zult passeren, twee Heere tegenwoordig zyn, welke de bedoelde verklaring kunnen afleggen, die alsdan ten slotte de procuratie kan opgenomen worden. zoodat alsdan maar ééne acte noodig zou wezen; - terwyl ik U anders in bedenking geef om het ontwerp der verklaring aan den Heer not[ari]s Verkouteren³ te Geertruidenberg te zenden;

Voorts dat de handteekeningen der notarissen die de acte zullen passeren behoorlyk moeten gelegaliseerd zyn. -

In afwachting heb ik de eer met alle achting te zyn

Utrecht

20 Juny 1857.

UW HoogwelGeb[oren] dienst[willige] dienaar

Hendrik van Broek

Aantekeningen:

enkel, kant 1 beschreven, kant 2 adres: HoogwelGebHeer / Den Heer Baron van Haersolte / Ryksontvanger te / Hoogwou[d] / by Hoorn.

In de linker bovenhoek een watermerk: een versierd en bekroond paneeltje, waarop het woord BATH.

1. Laura C. van Haersolte.
2. Jan W.R. van Haersolte.
3. Laura C. van Haersolte had bij notaris Verkouteren haar testament gemaakt.

19. Brief van G.H. van den Broek aan Rudolf H. van Haersolte, 21 juli 1857.

Wel Edel Geboren Heer!

In antwoord op UWEGeb[orenes] geeerden [brief] van gisteren haast ik my U medetedeelen dat alstoen de scheiding is voltrokken, en het aandeel van UWEGeb[orene] en broeder¹ te zamen, na aftrek van Kosten, ruim twee duizend zevenhonderd gulden belooft.

Tot gereede afdoening stel ik UWEGeb[orene] voor, om aanstaande Zondag te Amsterdam te willen komen, alsdan zal ik my, indien zulks door UWEGeb[orene] wordt goed gevonden, omstreeks half elf ure voormiddags in de nieuwe stadsherberg vervoegen en indien wy dan weerkeurig by onze aankomst naar elkander vragen, kan de zaak spoedig afloopen. - Mogt UWEGeb[orene] en UWEG[e-borenes] broeder beide komen dan kan de afgifte tegen decharge en Kwitantie die ik zal mede brengen geschieden. doch mogt slecht een uwere verkiezen te [2] komen, dan gelieve de andere eene volmagt mede te geeven, opgemaakt volgens bygaand model en te schryven op een zegel van 21 cents; opdat die kome, voor beide kan handelen.

Mag ik UWEG[eborene] verzoeken my hieromtrent per omgaande te antwoorden. alsmede of uur en plaats Uwe goedkeuren wegdraagt en of UWEG[eborene] alleen, of UWEG[eborenes] broeder, of beide denkt te komen om de decharge dienovereenkomstig te kunnen inrigten.

Opzigtens het punt, waarover UWEG[eborene] my verder schryft, moet ik melden dat ik by rechege daaromtrent gevonden heb, het besluit van den Souvereinen vorst van 13 febr[uari] 1815 no 60, te vinden in het Staatsblad van dat jaar onder no 15.

Met de meeste achting heb ik de eer te zyn

UWEdGeb[oren]die[nstwillige]dienaar
Hendrik van Broek

Utrecht
21 *july* 57.
verz[onden] 22 -

[inliggend vel]

Ik ondergeteekende - - - - - wonende te - - - - - verklaar by deze te magtigen myne broeder - - -
- - - - - wonende te - - - - - om mede namens my aan den Heere Gerrit Hendrik van den Broek
candidaat notaris wonende te Utrecht, over te nemen de gelden door hem als myn gemagtigde en
voldoening van myn aandeel in de nalatenschap van den Hoog Wel Geboren Heer Frederik Benjamin
Baron van der Capellen overleden te Utrecht 9 Juny 1856 ontvangen, daar voor Verkouteren goed te
keuren hetgeen door hem als gemagtigde is verrigt, en hem volledige decharge te verleen met
belofte van vrywaring en schadelooshouding voor alle namaning.
den - - - july 1857.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco; enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

1. Jan W.R. van Haersolte.

20. Brief van F.F. Verkouteren aan Rudolf H. van Haersolte, 11 augustus 1857.

Amice! Zoo even, reeds laat in den avond, komt Ardenne¹, my zeggen dat hy morgen zyn dochtertje gaat halen, en haast ik my derhalve om U met een enkel woordje te doen weten, dat de opbrengst der verkochte goederen heeft bedragen f 174:20 welke nog grootendeels, ontvangen moeten worden, en waarna, ik u zal verzoeken over die gelden te beschikken.
terwijl ik u bij die gelegenheid, myn Nota van kosten zal doen geworden.

Tevens wilde ik U herinneren, aan de door U en Uwen broeder² in te dienen Memorie van Successie, welke vóór een 1° Sept[ember] a[an] k[omende] ten kantore der Registratie te oosterhout moet worden ingeleverd, en waarmede uw zwager de H[eer] Graafland³, U wel teregt zal helpen, terwijl in die aangifte ook melding moet gemaakt worden van het testament, door uwe Mama⁴, voor my verleden den 15^e January 1857 [gemaakt], en behoorlyk geregistreerd. -

[2] Wy hopen dat deze [brief] door U en Echtgenoot⁵ in goede gezondheid zal ontvangen worden, welk voorregt wij ook mogen genieten, en na onze minzame groeten aan Uw beiden, en broeder, verzocht te hebben, blijf ik steeds

G[eertrui]denberg
11 Aug[ustu]s [18]57

F.F.
Verkouteren

Aantekeningen:

rouwbrief, dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: HoogWelGeboren Heer / Den Heer R.H. van Haersolte / Ryks. ontvanger / te / Zwaag

1. Niet nader getraceerd.
2. Jan W.R. van Haersolte.
3. Mogelijk familie van Rudolf H. van Haersoltes schoonfamilie Van Rappard, mogelijk werd ook Rudolf H. van Haersoltes zo pas overleden oom J.H. Gerlach bedoeld. Hij had vaker geholpen.
4. Laura C. van Haersolte.
5. Frederica D. van Rappard.

21. Brief van G.W. Schneevoegt aan Rudolf H. van Haersolte, 27 november 1858.

Waarde Heer v[an] Haersolten!

Het was my aangenaam weer eens iets van U te vernemen, alhoewel de berigten niet zoo zeer gunstig waren.

Dat Uwe lieve vrouw¹ U niet heeft kunnen vergezellen en te Hoorn door de koorts gedwongen werd achter te blijven² is zeker al heel treurig; ook is de invloed van het verhuizen, van de laatste koude enzo niet gunstig op U geweest. Wy gaan zeker nog eenige kwade maanden te gemoet die voor U eer na- dan voordeel kunnen aanbrengen en U de weldadige werking van een gunstigeren bodem en welligt ook van een zachter klimaat niet zoo duidelyk zullen laten ondervinden.

Intusschen kan ik het opzichzelf niet goedkeuren dat gy U geheel aan de lucht zoudt onttrekken, ook dan, wanneer het weer, zooals nu, weer zoeler geworden is. Voor Noord en N.Ooste winden moet Gy U natuurlyk altyd in acht blyven nemen. - Dat Gy de levertraan steeds goed blyft verdragen is my zeer lief. Dit middel kan U in elk geval nuttig én weldadig zyn. -

Van Uwer tegenwoordigen geneesheer heb ik, zoo als U bekend is, eenen brief ontvangen, die my van zooveel hartelyke deelneming en juist inzicht in Uwe [2] positie getuigt, dat ik U ten sterkste moet aanraden hem Uw vertrouwen te schenken, op dat er door zyne meer geregelde surveillance niets verzuimd worde wat U nuttig en heilzaam kan wezen. Daar ik zynen vriendelyken uitvoerige brief beantwoorden moet, zoo vind ik het verkiesselyk het verdere tot Uwe behandeling betrekking hebbende, met hem te overleggen. Door hem zult Gy dan wel vernemen wat U noodig is te acten⁴.

Na U van ganscher harte het beste toegewenscht te hebben, teeken ik my met belangstellende achting

UWEd[eles die]ns[t willige] d[ienaar]
G.W. Schneevoegt

Hoorn 27.11./[18]58

Aantekeningen:

Bovenaan de brief de notitie: verzoeken terug te zenden. laat het *Jan*³ zien.

Dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: Wel Edl. Heere van Haersolter / ryksontvanger / *Bleiswyk*

[afgestempeld: Amsterdam 28-11-1858.]

1. Frederica D. van Rappard.
2. Rudolf H. van Haersolte was van Hoorn overgeplaatst naar Bleiswijk.
3. Jan W.R. van Haersolte.
4. Acta: daden. Hier bedoeld: wat nodig is te doen.

22. Brief van W. Laar¹ aan Jan W.R. van Haersolte, 17 december 1867.

s Gravenhage 17 December 1867.

Wel edel geboren heer!

Wy worden voorlyk verlegen ter zake Uwer byzondere welwillendheid om ons ook wederom dit jaar een Noord Hollandsch kaasje toetuzenden. Wy mogen intusschen niet anders dan U onzen welgemeenden dank betuigen met de verzekering dat de Kaas als vroeger, delicious was.

Wy zouden zoo gaarne aan Uw verzoek tot toezending van het door U bedoelde portret voldoen, doch wy hebben daarvan geen enkel exemplaar meer dan het onze. Het te laten reproduceren gaat niet best, daar de kinderen zeer veranderd zyn. Een afzonderlyk portret van myne vrouw heb ik niet en myn portret is in Uw bezit. Ik stel my evenwel voor om zeer spoedig een portret [2] van onze beide kinderen te laten maken en dan geef ik U de verzekering dat ik U onmiddellyk een exempaar zal zenden. Laat myne vrouw haar portret maken dan wil zy er ook gaarne een voor U toezenden.

Uw bericht omtrent Caroline van Rappard² deed ons zeer leed. Van van Rappard en mevrouw³ hooren wy byna nimmer iets. Zoo gy hem met de Kersdagen bezoekt, doe hun dan s.v.p. de welgemeende groeten van ons beiden met de beste wenschen voor het herstel hunner oudste dochter.

Met myne vrouw en de kinderen gaat het gelukkig heel wel. Ik zelf ben wederom wat sukkelende, waardoor ik reeds sedert eenige weken te huis zit; ik ga evenwel vooruit.

Ten slotte wensch ik U eene vraag te doen, waarop ik [3] evenwel geen antwoord behoef te hebben. Zy is deze: waarom waagt gy van de commissie van liquidatie der weeskamers met de afgifte van hetgeene U nog kan toekomen in den boedel van *Pieter Joan Bangeman*⁴? Daar er in 1856 reeds een afgifte aan Uwe moeder⁵ heeft plaats gehad, is het deel dat thans nog aan U zou kunnen worden uitgekeerd, gering; ik denk dat het ± f 60.= zal bedragen. Doch, vermits de akte van overlyden Uwer moeder en Uwe geboortacte reeds by de commissie werden ingezonden door Uwe schoonzuster⁶ in 1865, hebt gy ook geene andere moeite te doen dan op een zegel van 15 cent afgifte van Uw deel te vragen. Die aanvraag moet vóór 21 February 1870 [4] worden gedaan. Na dien dag gedaan wordende, kan zy niet meer worden ingewilligd. Zoo gy Uw deel wenscht aantevragen en eenige nadere inlichtingen wilt hebben, ben ik gaarne bereid U die te geven.

Ontvang de hartelyke groeten van ons beiden en geloof my steeds met alle achtung

Uw WEGDwD[ienaa]r

WvLaar

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Eerder gepubliceerd in: Hansen, *Een heele courant*.

1. Secretaris van de Commissie van Liquidatie van de Wees- en Momberkamer. Niet nader getraceerd.
2. Niet nader getraceerd.
3. Waarschijnlijk de schoonouders van Rudolf H. van Haersolte: Theodore M.G. van Rappard en Antoinette L. van Plettenburg. Mogelijk zijn stiefoom en -tante: Bernard L. van Rappard en diens vrouw Mina Walewijn.
4. Zijn bed-overgrootvader Pieter Joan Bangeman senior.
5. Laura C. van Haersolte.
6. Frederika D. van Rappard.

23. Brief van C.A. van Sypesteyn¹ aan Jan W.R. van Haersolte, 17 oktober 1868.

Amice!

Tot mijn groote leedwezen moet ik U melden, dat er niets aan te doen zal zijn. Zeer confidentiële en herhaalde bespreking met den heer Schimmelpenninck² en nog een zeer vertrouwd collega, die bekend is met alle antecedenten, heeft mij de overtuiging gegeven, dat voor U voor eene verheffing of inlijving of erkenning³ niets te wachten is, alvorens eene legitimatie daaraan [2] voorafgaat.

Ik heb daarom nog eens goed overwogen wat het beste is voor U.

Legitimatie is volgens onze wetten *onmogelyk* wanneer vader en moeder overleden zyn.

Echter, inlyving of verheffing zonder voorafgaande legitimatie, is niet onmogelyk, maar daarop kan de raad⁴ nooit gunstig adviseren.

Het moet dus alleen gebeuren op initiatief, uit vrije wil van den Koning.

Ik kan dus niets anders aan U adviseren dan om geduld [3] te hebben en de gelegenheid aftewachten als die zich ooit zou kunnen voordoen, om geheel als gunst van den Koning te vragen, wat anders niet mogelyk zou zijn.

Het spijt mij U geen betere tyding te kunnen geven. Geloof mij intusschen met achting en vriendschap

Uw zeer dienstw[illige]

C.A. Van Sypesteyn

S Hage 17 oc[tob]er [18]68

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco.

1. Jhr C.A. van Sypesteyn was sinds 1866 lid van de Tweede Kamer.
2. W.A. baron Schimmelpenninck heer van de beide Pollen en Nyenbeek was sinds 1866 lid van de Eerste Kamer en hij was resident van de Raad van Adel.
3. Een verheffing in de adelstand.
4. De Raad van Adel.

24. Brief van Johan. C. van Haersolte tot Haerst aan Jan W.R. van Haersolte, 8 november 1868.

Zwolle 8 Nov[ember] 1868

Wel Edel gestrenghe Heer!
Geachte Neef!

De brief my toegezonden by UE[deles] schryven van 29 oktober gaat hierbij, onder dankbetuiging voor de mededeelingen, in beide brieven¹ vervat.

Toen ik U, ten mynen't [slecht leesbaar²] in 1867, zal het U opgevallen kunnen zijn, dat ik mynerzyds, weinig gunstige gedachten had, dat U zoude kunnen slagen, in Uwe toen besprokene pogingen.

Ik zie de zaak even zoo in, als den Heer S[ypesteyn]³ U schryft.

Onze wetgeving is, te regte of te onregte, een bilitaal⁴.

[2] De verheffing in den adelstand kan door Z[ijne] M[ajesteit] plaatshebben, maar zoodanige buitengewoone gunst van Z[ijne] M[ajesteit], zal wel moeilyk kunnen verkregen worden⁵, zonder eene zamenloop van buitengewoone gunstige omstandigheden.

Het wedervaren te 'S Hage enz[ovoort] kan door UE[dele] zelf het best beoordeeld worden.

Het schynt my toe dat er welligt vooreerst geene omstandigheden zullen opdagen, die de positie voor U nog gunstiger zal maken.

Indien dus Uwerzyds, nogmaals eene poging wordt aangewend, om in den adelstand te worden verheven, dan mach ik ronduit zeggen, dat het zaak is om van [3] de audientie⁶ door U in de brief genoemd, gebruik te maken: betere gelegenheid zoude ik niet weten.

Ik vrees evenwel dat gy U op eene teleurstelling zult moeten voorbereiden.

Daar de verheffing c[asu] q[uo] geheel en uitsluitend eene koninklyke gunst zal zyn, zoo kan in dezen ook niemand anders daar om vragen, als U zelf. Zoo ik immer daaromtrent mogt worden gepolst of geadviseerd, dan kunt gy op myne ondersteuning rekenen. De onderscheidingen U ten deel gevallen, te Waaldorp en te Hoorn met de Scherpschutters en de Schuttery⁷, heb ik met [4] genoeg, in de dagbladen gelezen.

Indien U besluit om nogmaals eene poging aan te wenden by adres aan Z[ijne] M[ajesteit] dan is het misschien goed om my daarvan tydig eenig berigt te geven, ten einde myne broeder⁸, de Adj[udan]t van den Prins van Orange, mededeeling te kunnen doen, en zoo veel nodig deze zyne ondersteuning in te roepen in dien Z[ijne] M[ajesteit] hem over die zaak sprak.

Inmiddels noem ik mij met hoogachting

WelEdelGestHeer en Neef!

Uw d[ienst]w[illige] d[ienaa]r en Neef

J.Ch.van Haersolte van Haerst

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Een brief van Jan W.R. van Haersolte en de brief van 17 oktober 1868 van C.A. van Sypesteyn aan Jan W.R. van Haersolte.
2. Er staat: answoing. Mogelijk bedoeld: ambtswoning. Johan C. van Haersolte was van 1845 tot 1848 lid van de Tweede Kamer en verbleef veel in Den Haag.
3. Zie brief 23 (17 oktober 1868).
4. Mogelijk bedoeld: bilabiaal; met beide lippen gesproken.
5. Nu een adelsverheffing door zijn onwettige geboorte niet mogelijk bleek, wilde Jan W.R. van Haersolte op persoonlijke titel in de adelstand verheven worden. De koning bepaalde of de persoonlijke verdiensten daarvoor voldoende waren.
6. audientie
7. Jan W.R. van Haersolte was lid van de Nederlandse Weerbaarheids Bond.
8. Anthony F.R.E. van Haersolte tot de Doorn, adjudant van een van de twee zonen van koning Willem III.

25. Brief van Jan W.R.van Haersolte aan Johan C. van Haersolte tot Haerst, 8 april 1869.

Hoorn den 8 April 1869

Hoogwelgeb[oren] Heer
Hooggeachte Neef!

Naar aanleiding van Uwe aan mij reeds zoo dikwerf betoonde bereidwilligheid - en goeden raad - neem ik - vooral naar aanleiding van Uw laatste schryven, de vrijheid UHWGeb[orene] het volgende - betrekkelyk goed - nieuws medetedeelen.

Tydens ik nu met de Paaschdagen te 's Hage was, heb ik myne démarches om in den adelstand verheven te worden - persoonlyk vervolgd.

De Heer van Sippenstein¹ was in een woord - als een Broedersoon my kan zyn.

[2] Met Uwen Geachte Broeder² aldaar - den adj[udan]t van den Prins - heb ik toen met genoeg kennis gemaakt, terwyl ik juist, in gezelschap van den Heer S[ypensteyn], in de Witte Societeit³ was, en hebben toen breedvoerig met elkander over die zaak gesproken, en overeengekomen, dat aangezien zulks alleen by buitengewoone gunst van Z[ijne] M[ajesteit] kan plaats hebben, en by ZExc[ellentie] den graaf Schimmelpenninck⁴, als Resident van den Raad van Adel / persoonlyk myne belangen zou voordragen. -

Dit kon ik gerustelyk doen, omdat ik met ZExc[ellentie] den 22 Febr[uari] j[ongst] l[eden] tijdens onze algemeene Vergadering van den Ned[erlandse] Weerbaarsheid Bond te Utrecht heb kennis gemaakt, - en behalve Z[ijne] K[oninklijke] H[oo]gheid mij van de velen aanwezigen [3] de hand drukte en lief toesprak.

ZExc[ellentie] mij ook zoo by handdruk bedankte voor eene kleine attentie hem toen bewezen. -

ZExc[ellentie] die mij allerliefst ontving, kende reeds mijne zaak, ja alles - vooral ook als President van de Oostindische Weeskamer - waar zy van de familie Bangeman nog gelden hebben⁵ / en vroeger gedeeltelyk ontvangen /.

Myn verzoek was [dat] ZExc[ellentie] Zyne Maj[esteit] den Koning by gelegenheid over die zaak zou kunnen spreken - vooral durfde ik zulks ZExc[ellentie] in overweging te geven, omdat ZExc[ellentie] onze Kommissaris van de Weerbaarheid is van Z[ijne] K[oninklijke] Hoogheid, en vermoedelyk ook zal weten, [dat] Z[ijne] K[oninklijke] Hoogheid gunstig voor my denkt, ZExc[ellentie] heeft mij gezegd - alles er aan te doen, [en] gaarne Uwen Broeder spoedig [4] wenschte te spreken daarover, die zoo hartelyk was, om dit den volgende dag te willen doen, omdat ZExc[ellentie] wenschte te kunnen mededeelen, dat myne familie er ook voor was.⁶

Om UHWGeb[orene] alles medetedeelen en op de hoogte te houden, ben ik zoo vry medetedeelen: dat Uw Broeder my ook me[e]deelde, dat Z[ijne] K[oninklijke] Hoogheid gunstig over my dacht, dat toen in Utrecht, de Heer Hardenbroek⁷ Kapitein Komm[issaris] der Scherpschutters my zeide - het hem aangenaam was, my te kunnen zeggen [dat] Z[ijne] K[oninklijke] Hoogheid met hem, den vorigen dag langdurig over mij had gesproken. -

Deze punten heb ik ZExc[ellentie] S[chimmelpenninck] niet gezegd - doch de Heer van Syp[esteyn] zou het ZExc[ellentie] nog mededeelen. -

Men vond nu beter, [dat] ik geen adres inzond. Ik hoop nu [dat] by deze audientie (of voor dien tyd) Z[ijne] K[oninklijke] Hoogheid indachtig gemaakt zal worden. - en mogt UHWGeb[orene] zelfs aan Hem - of vooral van uwen Broeder iets willen doen - of volgens Uw beter oordeel, dat ik nog iets dienaangaande doe, zal ik my gaarne aan Uw oordeel onderwerpen.

Met de meeste hoogachting heb ik de Eer te zyn:

UHWGeboren Onderd[anige] Dienaar & Neef van Haersolte

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. C.A. van Sypsteyn.
2. Anthony F.R.E. van Haersolte tot de Doorn.

3. Sociëteit *De Witte* te Den Haag.
4. W.A. Schimmelpenninck.
5. Het restant van de erfenis van Pieter J. Bangeman senior, bedovergrootvader van Jan W.R. van Haersolte.
6. De instemming van de wettige familieleden was weer een obstakel minder voor de adelsverheffing van een bastaard.
7. Niet nader getraceerd.

26. Brief van Jan A. van Ittersum aan Jan W.R. van Haersolte, 19 april 1870.

Hardenberg 19 April 1870

Geachte collega!

Ik heb gemeend U te informeren dat uw schryven van 8 april by my ontvangen is, en dat ik gaarne het myne wil toebrengen, om de zaak in kwestie¹ te bevorderen, zoo de gelegenheid zich daartoe mogt voordoen; veel hangt er van af, hoe *zeker persoon*² gestemd is, op het oogenblik dat ik zulk een discours zou kunnen entameeren, waartoe ook aanleiding moet gevonden worden.

Nu denk ik Dingsdag 26, per Kamperboot in Amsterdam te komen, de Donderdag dat is de 2de dag [2] audientie voor particulieren, kan ik op het Paleis. Ik logeer by Lang, *oude graaf*³ Kalverstraat. het kon zyn nut hebben, [als] wy ons te voren konde spreken maar daar ik zelden thuis ben, diende ik te weten waar en op welk *uur* wy ons zullen zien, meld my dit, welligt woensdag reeds, smorgens 9 uur ben ik visibel⁴.

Na groete, met de meeste hoogachting waarde collega

van Ittersum

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. Verheffing in de adelstand.
2. De koning.
3. [Het logement?] *De Oude Graaf*.
4. Visibel; gereed iemand te ontvangen.

27. Brief van Jan A. van Ittersum aan Jan W.R. van Haersolte, 26 mei 1870.

Hardenberg 26 Mei 1870

Waarde Collega!

Uit de courant ziende, Z[ijne] M[ajesteit] goedgevonden heeft, U te belasten met het kommando over de dienstdoende Schuttery te Hoorn, vond ik aanleiding U met dat vereerend blyk van vertrouwen te feliciteeren.

Van die gelegenheid wensche ik ook gebruik te maken om bygaand schrijven van S[ypesteyn]¹ te retourneren. de overige bescheiden, als aan my gericht, zal ik voor memorie behouden, om [onleesbaar] zijn, later voor U iets te kunnen doen -

Met de meeste hoogachting

uw Collega *van Ittersum*

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

1. C.A. van Sypesteyn.

28. Brief van Johan C. van Haersolte tot Haerst aan Jan W.R. van Haersolte, 22 april 1871.

Zwolle 22 April 1871

WelEdelGestrenge Heer en Neef!

Uit UWEGestr[enges] schryven van eergisteren bemerke ik, dat UE[dele] voornemens is dezer dagen, by eene gunsthige gelegendheid in Amsterdam, eene nadere poging aan te wenden, om de zoo zeer gewenschte en meermalen besproken zaak¹ te erlangen.

Van harte wensch ik dat UE[dele] daar in moge slagen, en myner zyds, zal er nimmer eenig bezwaar te vrezen zijn. Het is my evenwel niet mogelyk in dezen eenige verdere raad of advies te geven, daar het doel, alleen door gunst, en met [2] de overwinning van zeer groote bezwaren, zal te bereiken zyn.

De brief van den Heer van I[ttersum] gaat hierby terug.

Ik heb heden aan mynen Broeder² in S Hage, de verlangde informatie gegeven.

De vooruitzichten in Uw vak³ zyn tegenwoordig niet ongunstig, met de eerlang te effectueeren herziening van het bel[asting/belastbaar?] Ink[omen?] van de Gebouwde Eigendommen.

Kundige en werkzaame ambtenaren, zullen by die gelegendheid opgeld doen.

Ik hoop dat gy by eene eventueele promotie, naar wensch zult slagen. Met achting noem ik my

UWEGesOn[erdanige]dienaar en Neef
J.C. van Haersolte van Haerst

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEdelGestrenge Heer / Den Heere van Haersolte. / SSTT / te / Hoorn.

1. De adelsverheffing van Jan W.R. van Haersolte.
2. Anthony F.R.E. van Haersolte tot de Doorn.
3. Jan W.R. van Haersolte was landmeter.

29. Brief van Anthony F.R.E. van Haersolte tot de Doorn aan Jan W.R. van Haersolte, 3 december 1871.

s Gravenhage 3 December
1871

Wel Edel Gestrenge Heer en Neef

Afwezigheid is de oorzaak dat ik U niet eerder de goede ontvangst der kaas mededeelde. Myn vrouw¹ had het kaartje dat er op was gevonden doch tot myn spyt is zulks in 't ongereede geraakt. De inlichtingen van myn vrouw geven my byna de zekerheid dat U de afzender zyt en bedank U dan by deze voor uwe vriendelykheid, welke ik op regten prys stel.

Wy vinden het kaasje [2] overheerlyk en hopen er geruimen tijd van te genieten.
U nogmaals verschooning vragende voor het late antwoord en nogmaals dank zeggende, noem ik my met verschuldigde Hoogachting

Wel Edel Gestrenge Heer
en Neef
Uw E[del]Gestr[enge] Dienstw[illige] Dienaar
AFRE Baron van Haersolte van den doorn

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco. Op kant 1 en 2 staat een gedrukt kroontje.

1. H.C. Suermondt.

30. Brief van C. Lemire aan Jan W.R. van Haersolte, circa 13 januari 1876.

Waarde vriend en Collega!

Uw belangstelling is mij zeer aangenaam - en dat U genoeg hebt in uwe eervolle betrekking verwonderd mij niets, daar gij te Hoorn het bewijs hebt geleverd, met menschen bijzonder goed te kunnen omgaan.

Het is mij aangenaam te denken dat U thans meer dan vroeger in Uwe sphère zijt gekomen en niet onder Uwe afkomst geplaatst zijt¹ -

Ik hoop dat U lang van die toestand zult genieten.

Ik heb U niet nader geschreven om dat ik tot heden niet wist waar of Uwe standplaats was,

Uit Uwen brief moet U te Arnhem wonen.

De Gouverneur is eenen graafe [2] Stirm² doe zoo als die geheele familie bekend is voor eenen hups man. U zult welligt bij zijn HEdg[estrenge] pa[r]tijnen genoeg kunnen vinden -

Wat mij aangaat, beste vriend, geniet ik op mijn 73ste Jaar eene volmaakte gezondheid, dank zij eene voortdurende beweging.

Mijne ondernemingen in Land- en boschbouw gelukken naar Wensch en ik maak meer voordeel met voor mij zelve te werken als werkende voor het land.

Van 's morgens zeer vroeg tot laat in den avond ben ik op de beenen, mijn volk na zienden - en ik hoop dat wanneer het spoor Nijmegen Tilburg in exploitatie zal zijn dat wij het genoeg zullen hebben U te zien. [3] mijne dochter laat U opnieuw dank zeggen voor de goede Kaas dat Zy vroeger van U heeft gekregen en waarvoor Zij U grooten dank heeft -

Zoo druk heb ik het dat ik gister dezen [brief] begonnen ben en slechts heden tijd gevonden heb om te eindigen - het zal ons byzonder aangenaam zijn iets van U, van tijd tot tijd te vernemen -

Mijne zoon heeft 5 kinderen. 2 zonen en 3 dochters, alle beelden van kinderen.

Wij leven zeer genoegelijk, mijne kinderen op het kasteel en ik bij de hof om alles te kunnen na gaan -

Mijne Collectie schilderijen vermeerder[d] langzaam - nu verzamel ik oude kasten, ik heb er 3 byzonder schoon van 1500 en 1600.

[4] Met U Edg[estrenge] voortdurende gezondheid en genoeg te wenschen eindig ik en mij in Uwe vriendschap aanbevelende - blyf ik steeds.

Uwe oude vriend
C: Lemire³

De Groetenissen van mijne kinderen - en ik hoop dat U bij de grens regeling met pruisen even als by mij de rooden adelaar van pruisen Uwe borst zal sieren

Udi[enstwillige dienaar]
C. Le

Zie dit onderschrapte, deze Heer Ingenieur Verificateur Lémire heeft voor *ééne* grensregeling tusschen Pruissen en Limburg de Rooden Adelaar ontvangen
13/1/76 JvH

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Het naschrift van C. Lemire is door Jan W.R. van Haersolte onderstreept. Het tweede naschrift is van Jan W.R. van Haersolte.

1. Jan W.R. van Haersolte was gepromoveerd tot ingenieur verificateur.
2. Niet nader getraceerd.
3. De kinderen van C. Lemire zijn niet getraceerd.

31. Brief van A. Sandberg aan Jan W.R. van Haersolte, 17 februari 1876.

Zwolle den 17 febr[uari] 1876

Waarde Haersolte!

Met leedwezen heb ik¹ vernomen, dat het jaar 1876 voor U zoo ongelukkig is aangevangen, en hoop van harten dat alles zich zoo goed mogelyk moge schikken.²

Ik heb voor 9 jaren ook eene ongesteldheid als de Uwe gehad, en ben weder opgekrabt, doch de herstelling gaat langzaam en vordert veel geduld en zorg.

Uw geneesheer heeft goede [2] reputatie, en als uwe huisgenoten zorgelyk voor U zyn, dan werkelyk is zulks een groot geluk.

Het is regt droevig, dat na zoo veel doorgeworsteld te hebben, en eindelyk op eene mooye en aangename hoogte gekomen zijnde³, dat alsdan de goede fortuin, ons zoo in eens de rug toedraait, en dat er werkelyk niets aan te doen is, dan zoo geduldig mogelyk dragen, wat het noodlot ons toezendt.

De maand Maart is nog eene zeer ongunstige maand [3] voor uwe ongesteldheid, en is het *doenlyk*, dat Gy uwe inspectie uitstelt, dan zoude ik U zulks aanraden.

Mogt ik U van eenige dienst kunnen zijn, wilt my zulks als dan doen weten, en ik zie er niet tegen op even naar Arnhem te sporen.

Ontvangt intusschen myne beste wenschen en de verzekering mijner toegenegenheid.

A. Sandberg van het Laar

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco. Bovenaan een notitie - waarschijnlijk van Jan W.R. van Haersolte - : Ter *inzage*

1. A. Sandberg was een broer van Jan W.R. van Haersoltes vader Rudolf Sandberg.
2. Jan W.R. van Haersolte leed aan tuberculose.
3. Jan W.R. van Haersolte was bevorderd tot ingenieur verificateur.

32. Brief van Henricus A.L. van Vessem aan Jan W.R. van Haersolte, 17 april 1876.

Amsterdam 17 April 1876,

Waarde Neef!

met leedwezen en deelneming heb ik in uwe vriendelyke letteren, uwe ongesteldheid¹ gelezen. - Zag met genoeg dat gy aan het beteren zyt. - Zoo als gy opmerkt is het eene familie ziekte. - Oom en tante bangeman², vijf kinderen³, myne moeder⁴. - 5 kinderen van myn broeder⁵ zyn er aan bezweken. verleden week nog overleed zyn zoon⁶ 31 jaar oud.

Sedert 5 jaren lydt ik aan de borst, ben 2 jaar te Neuenahr geweest zonder [resul]taat, er is veel voor te laten, weinig aan te doen, gedurende voorjaar na juni en winter kom ik niet in de lucht, ga alleen per vigilante uit. van davons [2] platz⁷ hoor ik veel goeds, maar nog meer van een hoog plateau in Silésie⁸, waarvan de naam my niet invalt. - menschelyker en werelds gesproken, is tering een naare ziekte, als men het leven in een hooger opzicht beschouwd, heeft het veel goeds. - men sterft langzaam en met vol verstand en daardoor is men in staat gesteld zich tot de eeuwigheid voorbereiden. myne borstziekte heeft my geleerd, (hoewel ik trouwens reeds in die rigting was,) de ydelheid der wereldsche grootheid, en my meer en meer, Christus en zyn heilig Evangelie lief te hebben; thans zyn er veele die niet gelooven maar indien het God behaagd heeft een Hemel en een hel te schapen, dan zal het ongeloof daar niets aan veranderen, en ik waag [3] er niets aan, om het zekere voor het onzekere te nemen. gelukkig zullen wy zyn als wy op deze aarde de moeyelykheden en ziekten gelukkig zullen gedragen hebben. - de benauwdheden, de angsten, de ziekten en alle Kruisen nemen een einde en deze alle, wanneer zy ons zaligmaken, zullen voor ons voorwerpen van blydschap en heerlykheid zyn, wanneer wy erdoor den eeuwigen hemel bereiken. - neem ik bid u dit niet aan, als wilde ik eene preek maken. - ik verhaal u myne persoonlyke ondervinding. de gevoelens die ik beschryf hebben my de *ziele rust* gegeven. - en de *ziele rust* is vooral voor borstlyders een der Hoofdfactoren om genezing of althans om den toestand veel te verbeteren; draagzaam, ja dikwyls gezegend te maken. - my in alles voor myne gezondheid menagerende ga ik voort met mijn drukke dienst te doen marcheeren, doe wat ik kan en onderwerp my aan de goddelyke beschikkingen.-

ik zal trachten aan Z[ijne] M[a]jesteit te zeggen, de reden waardoor gy tot u groot leedwezen van de Eer verstoken [4] zyt om als naar gewoonte uwe hulde te komen aanbieden.-

ik zeg dat ik trachten zal zulks te doen. want zeker is het niet. - wyl dit niet in myne dienst aangelegenheden legt, en dan moet zich daartoe de goede gelegenheid aanbieden en dat is niet altyd het geval. -

ik wensch u van harte beterschap, menageer u vooral voor ooste en noordewind, en wees sober in alles. vergeef my myn gekrabbel, zit over de ooren in de drukten

U toegenegen Neef

H van Vessem

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Jan W.R. van Haersolte had tuberculose.
2. P. Jan Bangeman van de Hulst en Wilhelmina M. van Haersolte.
3. Constance V., Eduard A., Danelina W.C.S., Henry C.P. en Oscar W.J. Bangeman.
4. Johanna A.D.J. Bangeman.
5. Constantijn C.L. van Vessem.
6. Niet nader getraceerd.
7. Jan W.R. van Haersolte ging voor herstel naar Davos.
8. Rondon Breslau (Wroclaw), Polen.

33. Brief van A. Sandberg aan Jan W.R. van Haersolte, 21 april 1876.

Zwolle den 21 April 1876

Waarde Haersolte!

Uw brief van den 18 April is my geworden, met de twee daarby gevoegde portretten.

Voor zoo verre *mijn geheugen* strekt, vind ik niet de minste gelijkenis van het portret met mijner broeder¹; mijn broeder was blond, en had eene zachte en eenigzints ziekelyke gelaatskleur; wat de achter op geschreeven datum beteekend begrijp ik even min; mijn broeder was geboren 19 Juny 1796.

Met leedwezen heb ik gezien [2] dat uwe gezondheid veel te wenschen overlaat, en ik begryp dat eene reis naar Zwitserland, en verblyf te davos U toelacht, doch in uwe positie vind ik er veel moeyelyks in.

Myne gezondheid is in de laatste tyd, ook weinig gunstig geweest; rhumatische aandoening houdt my te huis, en heeft my belet deze week op reis te gaan naar Frankryk, waarvoor ik alles in gereedheid had gebragt; ik hoop op zachter weder, en ga alsdan ook terstond op reis.

Het afwisselende weder [3] werkt zeer ongunstig op de zwakke gezondheden, en de ouden van dagen; hier zijn buitengewoon veel ongestelden.

Als gy verhindert mogt blyven, in het doen uwer inspecties, en dat Gy by uw plan blyft om eenig verblyf te Davos te maken, wil ik gaarne dienaangaande op de hoogte gehouden worden.

Ontvangt intusschen, waarde Haersolte, myne beste wenschen voor uw welzyn, en geloof my uw zeer toegenegen

A. Sandberg van het Laar

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco.

1. Rudolf Sandberg. Jan W.R. van Haersolte had zijn vader verloren toen hij twee jaar oud was.

34. Brief van Hendrika A. Montanus aan Jan W.R. van Haersolte, 4 februari 1877.

Delft 4 February 1877

Waarde Neef!

hoewel op myne hoge jaren het briefschryven myn werk niet is, wil ik tog met een lettertje melden de goede ontvangst van de Uwe met desselfs inhoud, daar ik voor bedanke. wat de ruiling van Uw portret¹ aangaat daar kan ik niet aan doen. ik heb geen portret van my, en ook geen plan om er een te laten maken. er is my wel eens meer na gevraagd doch heb het altyd geweigerd. het is my aangenaam te vernemen dat het met Uwe gezondheid beter word. wensch uw [in het] buiten²[land] eene gehele herstelling. Dat U later in staad zult zyn om Uwe post in dit land te kunnen waarnemen. Wat my aangaat ik ben veeltids sukkelende en de gebreken des ouderdoms doen zich gevoelen. op 79 jarige leeftyd heeft men niet veel meer te wachten.

na toewensching van Gode[s] beste zegen in alles, noeme ik my met achting

UE[d]el[es] toegenegene Nicht.

H.A. Montanus

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

1. Er staat: portreit.
2. Er staat: huiten.

35. Brief van Henricus A.L. van Vessem aan Jan W.R. van Haersolte, 4 november 1877.

Amsterdam den 4 Nov[ember] 1877.

Keizersgracht 253

Waarde Neef!

In het voorjaar ontving ik met vreugde uw brief uit *davos*¹.- waarbij u my melde dat uwen gezondheid gansch hersteld was, en verzocht my om Z[ijne] M[ajesteit] te zeggen de reden waarom U niet uw Hof aan Z[ijne] M[ajesteit] op de audientie konde komen maken, - persoonlijk heb ik dat niet kunnen doen, omdat zoo als u weet wy ons niet met den dienst van anderen mogen bemoeien. - en hebt het derhalven, a qui de droit opgedragen. -

ik kom u spreken en inlichtingen vragen over een oude geschiedenis. Zie hier wat het is, Ninette Glinka² onze nicht heeft in der tyd hemel en aarde bewogen om de Erfenis die op de bataviaansche weeskamer staat van onze overgroot oom Heintje Bangeman³. - ad f 250.000 ryksdaalders. de Glinka⁴ is thans minister van Rusland te Lissabon, ninette is in rusland geloof ik.

Ninette nu schynt aan Nicht [2] Blanche hare Zuster⁵ die te Rome is met de dochter⁶ van Roger welke laatste de winter in het Zuiden moet doorbrengen wegens zwakke gezondheid. ninette dan heeft aan *blanche* en passant geschreven dat *gepubliceerd* is dat de 250.000 ryksdaalders geplaatst in de weeskamer te batavia voor zyne familie in Europa door H Bangeman nog aanwezig zyn.

waarin dat gepubliceerd is zecht ze niet. -

nu heeft *Blanche* aan myn broeder Constantyn⁸ geschreven om inlichting te vragen, en zy zecht dat onze minister te rome haar zyne hulp toegezecht heeft

Vervolgens heeft constantyn my om inlichting gevraagd en my gezecht dat hy in de papieren van oom bangeman⁹ een stuk gezien heeft gezegeld, mooi geschreven waarin stond dat de 250.000 Ryksdaalders door H Bangeman in de bataviaansche weeskamer geplaatst waren docht dat hy gelooft dat dit [3] stuk met de andere papieren naar tante Miesje¹⁰ of nicht Jorritsma¹¹ gezonden zyn, alzo heb ik aan Nicht Jorritsma geschreven om inlichting omtrent die papieren. nicht Jorritsma antwoord my

"die familiepapieren zyn al sinds jaren niet meer onder myne bewaring, in 1858 zyn wy naar den Haag gaan wonen, eenigen tyd daarvoor terwyl ik ziek was kwam Roger by ons en vroeg permissie om de ons toegezonden familiepapieren van Oom Bangeman¹² te mogen nazien, dat had plaats met Jan Haersolte¹³ die der tyd ook te hoorn woonde, Roger had *dadelyk* er eenige stukken uitgenomen, welke was my onbekend en vertrok *dadelyk* weer, Haersolte verzoekende het overige uitzoeken en naar Maestricht op te *zenden*, met verzoek mede te zenden, de *twee* fraai geschilderde portretten van overgrootpapa *Huygens*¹⁴ en zyn echtgenoote *Jongston van Elphingston* die Oom Huygens¹⁵ / die op zyn sterfbed lag wenschte nog eens te zien. -

papieren en portretten zouden dan *dadelyk* na zyn overlyden aan *ons* terug gezonden worden, daarby verzoek van [4] Nicht Blanche om zelve een copie van onze geslachtsboom te mogen maken en my die *dadelyk* terug te zullen zenden. ook aan dit verzoek heb ik voldaan doch noch [d]e papieren, portretten of geslachtboom, die ik zelve had laten maken, zyn ooit terug gezonden, hoe dikwerf ik er ook om gevraagd heb.- later hoorde ik van Nicht ninette dat niets van dat alles te maestricht was aangekomen en dat roger dus alles vermoedelyk had ingepakt.-

verder zecht nicht Jorritsma weet zy van de zaak niets, en verwyst mij naar Roger (indien die nog leeft) schryft zy, en ook naar u om inlichtingen te vragen. doe my alzo het genoeg, my te melden. wat u er van weet, om te beproeven of er iets van dat geld terecht kan komen.

Weet u ook wie de secreta[r]is is van de weesen en momboir kamer in liquidate van Amsterdam?

ik hoop van harte dat uwe gezondheid zich geconsolideerd zal hebben; met my gaat het zoo zoo!
 geloof my met hoogachting
 uw toegenegen Neef
 H van Vessem

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Jan W.R. van Haersolte verbleef in Davos om van de tuberculose te genezen.
2. Christine J.C. de Glinka-Bangeman Huygens.
3. Hiëronimus Bangeman.
4. Dmitri de Glinka.
5. M.W. Blanche Bangeman Huygens.
6. Maria E. Bangeman Huygens.
7. Rutger Bangeman Huygens.
8. Constantijn C.L. van Vessem.
9. P. Jan Bangeman van de Hulst.
10. P. Wilhelmina Bangeman, in derde huwelijk getrouwd met Chris Milse.
11. Ginje de Hart mogelijk Van Laer-Jorritsma.
12. P. Jan Bangeman van de Hulst.
13. Jan W.R. van Haersolte.
14. Christiaan Huygens van de Hulst.
15. Christiaan D.E.J. Bangeman Huygens.

36. Brief van Henricus A.L. van Vessem aan Jan W.R. van Haersolte, 26 maart 1886.

Amsterdam den 26 Maart
 1886.-

Waarde Neef.

Hartelijk dank, ook van myne vrouw¹ en kinderen voor uwe lieve félicitatie², gy zecht dat het mooier zoo is, als dat het door erfenis gekregen wordt.- fiat.-

maar lang leven en omstandigheden, brengen het hunne by, om zulk eene [2] hooge gunst te krygen.-

Op de roepstem des Konings Willem I van 30 october 1830, op 16 jarige leeftyd. als vrywilliger de wapens voor Koning en vaderland omgord; en als ligte Dragonder de 10 daagsche veldtocht³ mee gemaakt.- 4 campagne jaren op de grenz en tegen over den vyand.-

in totaal 9 jaar Z[ijne] M[ajesteit] Koning Willem I als militair gediend, in 1836 tot Luitenant der dragonders benoemd.-

[3] gedurende 9 jaar wyle Z[ijne] M[ajesteit] Koning Willem II als officier der Cavallerie gediend.- en van 1845 tot 1847,- als ordonnance officier by het Militaire Huis van Z[ijne] M[ajesteit] Koning Willem II geplaatst.-

in 1847 op verzoek eervol ontslagen uit de militaire dienst, als 1^e Luit[ena]nt en geplaatst in het Civiele Huis des Konings Willem II als Adjunct Intendant der Koninklyke Paleizen, [4] by het overlyden van Z[ijne] M[ajesteit] Koning Willem II overgegaan in de Intendantie van Z[ijne] M[ajesteit] Willem III. in 1849 benoemd, onder Intendant van het Paleis des Konings te Amsterdam.

in 1855 benoemd tot ritmeester titulair der Kavallerie, in 1871 benoemd tot intendant van het Koninklyk Paleis te Amsterdam, belast met het beheer van het Paleis te 'S Hage en met dat van het Huis ten Bosch. = hetgeen ik nog ben.-

alzo in 't totaal in dienst by Z[ijne] M[ajesteit] Koning [5] Willem III,	38 jaar
Z[ijne] M[ajesteit] Willem II	9 jaar
Z[ijne] M[ajesteit] Willem I	9 jaar
campagne jaren ⁴	4

Totaal 60 dienstjaren.-

en de eenige in den lande van de oude snorrebaarden, die onafgebroken,- in 'slands of Konings dienst nog in activiteit is, van al die den 10 daagschen veldtocht hebben méé gemaakt.-

Onze arme Roger⁵ is zoo als ge weet verleden zomer te bornemouth⁶ overleden.- gelukkig, naar het geen ik uit goede bron heb [6] vernomen,- is hy, geloovig & ootmoedig⁷, vol vertrouwen op de barmhartigheid van Onzen Heer Jézus-Christus gestorven.- Zoodat wy alle hoop hebben dat wy hem in den Hemel zullen terug zien.- het geen voor my wellicht spoedig zal zyn, als 72 jarige grysaard.-

wat is tog den Christen gelukkig! met het vooruitzicht om eeuwig by den goeden God, met familie en al die ons op aarde dierbaar waren, in een zee [7] van wellusten in den Hemel voortte-leven.-

Groot genoeg heeft het ons alle gedaan, te zien dat uwe gezondheid zich zoo goed houdt.
ga zoo voort.-

ontvang de groeten van myne vrouw en kinderen en geloof my,-

Uw zeer toegenegene

H van Vessem.

gy bent steeds welkom by ons - onze oudste zoon⁸ studeert in de letteren en [8] wysbegeerte.- het schynt zyne neiging en roeping te zyn,- om professor, kansel redenaar of missionaris te worden.-

Onze 2e zoon⁹ studeert in de rechten.-

wy laten hun volmaakt vry om de carrière te kiezen, waartoe zy de meeste neiging hebben.-

Onze dochter¹⁰ is vry sterk in de talen, studeert thans italiaensch, piano en zang.-

Indien de sociaal democraten de boel ten onderste boven gooien, zullen ze hun brood kunnen verdienen.¹¹

Aantekeningen:

enkel, kant 1 en 2 beschreven; dubbel gevouwen, kant 3 t/m 6 beschreven; enkel, kant 7 en 8 beschreven. Op kant 1 het naschrift: myn broer Constantyn¹² is gansch versleten 78 Jaar oud, heeft reeds een been in den hemel. myne zuster Annette¹³ 75 jaar, dito. Enveloppe met adres: WelEdele Gestrenge Heer / den Heer J: van Haersolte / Ingenieur Verificateur van het / Kadaster / te / Arnhem.

1. Francisca Ludovica d'Arripe.
2. Henricus A.L. van Vessem was op 18 maart 1886 in de adelstand verheven.
3. Delen van Noord-Brabant, Zeeuws-Vlaanderen en Limburg dreigden onder het bewind in Brussel te raken. Nederland viel België op 2 augustus 1831 aan. De actie was verrassend, snel en doeltreffend, en werd over het algemeen als een succes beschouwd. In militair technisch opzicht was het niet meer dan een reeks schermutselingen (Wels, 'Nederland en Europa 1830-1840', 297-300). Koning Willem I wilde allen onderscheiden die aan de Tien-daagse veldtocht hadden deelgenomen (Stroink, 'Mon cher Major', 44).
4. De vier campagne jaren maakten deel uit van zijn negenjarige dienstdienst onder Willem I. Van Vessem telde de jaren dubbel.
5. Hun neef Rutger Bangeman Huygens.
6. Bij Londen.
7. Slecht leesbaar. Er staat: / outmoedig of rouwmoedig.
8. Joseph van Vessem.
9. Henri van Vessem.
10. Maria van Vessem.
11. Het slot van de brief is niet bewaard gebleven.
12. Constantijn C.L. van Vessem.
13. Anna C.M.W. van Vessem.

37. Brief van S.F. Beijen¹ aan Jan W.R. van Haersolte, 9 februari 1887.

S'Hage 9 Febr[uar]i 1887

Amice,

Na een bezoek alhier toen wy het een en ander betreffende de door U gepresterde diensten in 1870² bespraken, had ik geen gelegenheid, of liever vond ik die niet gunstig, om over uwe belangen te spreken, daar ik begreep [dat] waar ik teregt moest komen, men te veel doen had met andere zaken. Nu echter is my aan de hand gedaan, daar men van een regtstreeks optreden of bespreking uwer belangen niet veel verwachten omdat [2] er sedert zooveel tyd verlopen was, dat ge het beste zoudt doen U aan den J[on]k[hee]r Akerlaken te adresseren, of hy zich niet voor U by den betrokken Minister zou willen interesseren.

Uit Hoorn zynde, weet hy er alles van en is hy U genegen, dan dacht men hy er de juiste man voor was.

Gaarne verneem ik eens nader het resultaat, als ge besluit U tot hem te adresseren, terwyl het van zelve spreekt [dat] ge mij gerust kunt noemen en ik steeds bereid blyf, als er voor U iets te doen is.

Ontvang onzer aller hartelyke groeten en geloof my Hoogachtend

T[out] a V[ous]

S.F. Beijen

P.S. De papieren die ik onder myne berusting heb, zal ik nog maar behouden tot nader, als ge goed vindt?

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. Niet nader getraceerd.
2. De diensten in de schutterij en als plaatsvervangend garnizoens commandant te Hoorn.

38. Brief van Henricus A.L. van Vessem aan Jan W.R. van Haersolte, 29 januari 1888.

Amsterdam den 29 Jan[ua]ri [18]88

Waarde Neef.

Hartelyk dank voor Uwe felicitatie.¹ ook ik wensch u geluk met uwe vermeerdering van traktement, en Uwe goede gezondheid. -

Ik zal den berg papieren doorzoeken, en trachten de Nota van Uwe onbaatzuchtige diensten² te vinden. - en zal het u sturen. - ik heb er wel balletjes van opgegooid, maar om in die [2] dingen te slagen moet men dagelyksch by de machthebbende zyn. - om het gunstige oogenblik te kunnen pakken. - men zecht dat fortuin slechts *twee* haren heeft.³ - en die moet men precies ter gereeder tyd weten te grypen. - of de kans is voorby. - evenwel vindt ik dat ge alle recht hebt om uwe verdiensten te doen gelden daar waar het Past. - en gaarne ben ik steeds bereid, om u een handje te helpen. - als ge me wilt schryven, aan wie ge u adresseerd. - dan komt er wellicht gelegenheid dat ik een woordje kan zeggen.

het spreekwoord zechd. *le bonheur vient en dormant*.

[3] ik voeg er by en *priant*. -

het gebed, het volhardend gebed aan God door den Heere Jesus-Christus. - is de bron, den

oorsprong, den stroom, de zee van alle geluk in den tyd en in de eeuwigheid, het is den Balsem die alle wonden geneest. zonder het gebed en al de troostmiddelen die den katholieken godsdienst aanbied. - was ik lang niet meer van deze wereld. -

in vyf weken tyd op 72 jarigen leeftyd (ik ben thans 74) een beminde uitmuntende echtgenoot en moeder⁴, en een 20 jarige voorbeeldige zoon⁵ in myn armen zien sterven en naar het kerkhof dragen. - is een zoo verscheurend verdriet dat er eene byzondere hulp van [4] den goeden God noodig is, om zulke smart op dien hoogen leeftyd te overleven. - veel heeft my daarin geholpen een klein boekje, getiteld, *Introduction a la vie chrétienne par François de Sales*⁶. - het bestaat in alle talen. - ik ga ermee naar bed en ik sta er met op. - het is tintelend van praktische levenswysheid. er staat in *men moet niets vragen en niets weigeren*. -

die regel heb ik gevolgd, en zoo doende zyn al myne eeretitels, al slaapende en biddende, my toegestroomt. - myn eenige overgebleven zoon⁷, gaat over een jaar te leiden in de letteren studeeren, verleden jaar heeft hy in den Haag voor de Staats examinatooren een prachtig examen afgelegd. - Heeft een byzondere memorie en bevattelykheid. hy wil alles studeeren en kunnen. en dan Priester zendeling worden. myne eenige dochter⁸ 21 jaar, woont met my. en zal vermoedelyk by my blyven tot dat ik dood ben, en ik myn lieve vrouw en zoon in den Hemel gaan rejoinneeren.

adieu, het beste en geloof my Uw toegenegen Neef

H van Vessem

Aantekeningen:

rouwbrief, dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven. Enveloppe met adres: HoogEdele Gestrenge Heer / Heer Van Haersolte / Ingenieur van het kadaster / etc etc / te / Arnhem

1. Henricus A.L. van Vessem was grootofficier en commandeur en ridder van diverse orden.
2. De diensten van Jan W.R. van Haersolte in de schutterij en als plaatsvervangend garnizoens commandant te Hoorn.
3. Vrouwe Fortuna wordt afgebeeld met een kaal achterhoofd. Is zij voorbij gegaan, kan zij niet meer bij de haren vastgehouden worden.
4. Francisca L. d'Arripe was op 28 september 1886 overleden.
5. Henri van Vessem was op 22 augustus 1886 overleden..
6. François de Sales (? - 1622). Seculier priester, heilige, bisschop van Genève-Annecy, ordestichter, vroomheidsschrijver. Waarschijnlijk gaat het hier om het boek *Introduction à la vie dévote*, dat in de zeventiende eeuw vier maal in een Latijnse vertaling verscheen en minstens negentien keer in een Nederlandse vertaling (Hoppenbrouwers, *Oefening in volmaaktheid*, 33).
7. Joseph van Vessem.
8. Maria van Vessem.

39. Kaart van Henricus A.L. van Vessem aan Jan W.R. van Haersolte, 10 juni 1889.

10 juni [18]89

Waarde Neef. uw brief van 7^e is my eerst heden geworden. die heeren ken ik niet. Zoeg met genoeg uw schrift. - dat my uw welvaren melde. - het zal my genoeg doen u de hand te drukken. - myn gezondheid is Goddank ook nog goed. - maar de 75 jarige leeftijd. - maakt dat ik my dagelyksch meer en meer prepareer, om voor Gods oordeel te verschynen. - en zoo ik hoop deel te hebben aan den zoendood van den Heer Jesus-christus, en voor eeuwig gelukkig in den Hemel te zyn met myne vrouw¹ en kinderen, het leven is alleen schoon, om dat wy door Jesus zalig worden. uw H[enry] v[an] V[essem]

Aantekeningen:

enkel, kant 1 beschreven, kant 2 adres: aan WelEd Gestrenge Heer Van Haersolte / Ingenieur Verificateur by het Kadaster / te / Arnhem

1. Francisca L. d'Arripe.

40. Brief van C.J.A. van Nagell¹ aan Jan W.R. van Haersolte, 13 maart 1891.

Geachte Heer van Haersolte!

Uw brief las ik met belangstelling en ik mag my nu vleyen, dat Uwe pogingen met een gunstigen uitslag zullen worden bekroond. en dat spoedig Uw bor[s]t moge pryken met een of ander Pruissische Orde. - Ik dank U voo[r] Uwe mededeeling en U toewenshende dat spoedig een beslissing moge worden genomen noeme ik my hoogachtend

Ampsen
13 Maart [18]91

Uwe Dw[illige]
Van Nagell

Aantekeningen:

rouwbrief, dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

1. Waarschijnlijk Christien Jacques Adrien van Nagell van beide Ampsen..

41. Brief van A. Moll aan Jan W.R. van Haersolte, 9 september 1892.

Arnhem, den 9 september 1892

Hooggeachte Heer.

Hierby heb ik het genoegen U 't afschrift te doen toekomen van het op 5 Juli l[aatst] l[eden] door U te mijnen overstaan gepasseerde testament. De kosten zijn f 8.-

Hoogachtend

Uw DwD[ienaa]r

A Moll.

Notaris

Bovenstaand bedrag op heden voldaan

Arnhem 6 October 1892.

A Moll.

Notaris

WelEdelGeb.Heer J.G.R. van Haersolte, / Ingenieur-Verificateur, / v[an] h[et] kadaster, / Z.H.EdGestr.

Aantekeningen:

met gedrukt briefhoofd: A. MOLL, Notaris.

Dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

42. Brief van P.F. Laging Tobias aan Jan W.R. van Haersolte, 13 november 1893.

Lent 13 Nov[ember] 1893

Amice!

Ik heb nog eens rustig er over gedacht of ik Uw gul en meer dan vriendschappelijk aanbod mag aannemen, en ben tot de conclusie gekomen dat niets dit belet, altijd na Uwe pertinente verklaring, dat Gy *in geen geval* Uwe nalatenschap vermaken wilt aan het jonge mensch¹, dat bij den burg[erlijke] stand bekend is als zoon van wijlen Uwen eenigen broeder², - en dat Gij geene andere betrekkingen hebt, die Gy het waardig zoudt kunnen achten, en die door Uwe nalatenschap bijzonder zouden worden gebaat.

Blyft Gij bij die verklaring dan wil ik gaarne Uwe nalatenschap, in geval van Uw naar ik hoop nog veraf zynd overlyden, aanvaarden voor [2] mijn vier oudste kinderen, die eigenlijk volgens de wet, zoo als Gy weet niet mijne kinderen, maar slechts mijne stiefkinderen zyn door myn huwelyk met hunne moeder Anna Wilhelmina Jacobs. Om verwarring te verkomen zult Gy dus, als Gy by Uw voornemen blijft een testament moeten passeeren ten voordeele van

1 Philips, Fransz, Geboren den 22 Mei 1875 te Benkoelen

2 Johanna Maria Catharina Magdalena, Geboren den 15 Augustus 1876 te Benkoelen.

3 Anna Wilhelmina, Geboren den 12 Februari 1878 te Ternate, en

4 Guiliana Paulina Antonia, Geboren den 27 November 1879 te Palembang;

allen natuurlyke kinderen van Anna Wilhelmina Jacobs en wettiglijk erkend door Butcher Leicester, aan welke kinderen by besluit van den Gouverneur Generaal van Nederl[ands] Indië d[e] d[ato] 17 Febr[uari] 1885 N^o9 vergunning is verleend den geslachtsnaam Leicester te veranderen [3] in dien van Laging Tobias, en zich alzoo in den vervolge te noemen:

1 Philips Fransz Laging Tobias

2 Johanna Maria Catharina Magdalena Laging Tobias

3 Anna Wilhelmina Laging Tobias, en

4 Guiliana Paulina Antonia Laging Tobias

De Heer Butcher Leicester is te Benkoelen overleden den 8 Maart 1886; terwyl de moeder der kinderen den 5 Mei 1883 gehuwd is met den Heer Philips Frantz Laging Tobias, thans woonachtig te Lent by Nymegen, ten wiens huize de vier meer genoemde kinderen thans ook wonen. (Laat s.v.p. wel opletten dat N^o1 dus thans percies dezelfde naam en voornamen voert als ik. In zynen naam wordt Fransz echter geschreven met *sz*, in den mynen Frantz met *tz*.)

De notaris, voor wien Gy Uw testament passeert, heeft aan het [4] bovenstaande genoeg gegevens om de acte zoo op te maken dat er geene fouten in komen, die tot moeielykheden zouden kunnen aanleiding geven.

En nu, vriend Haersolte, veel dank voor Uwe lieve belangstelling in mijn beste kinderen, die door hunne geboorte zoo ten achteren staan by hun jongste broertje.

Zeker zullen Uwe erfgenamen niet naar Uwen dood verlangen. primo omdat zij van Uwe plannen niets weten, en secundo omdat ik vertrouw, dat, wisten zy het, zy het leven van hunnen weldoener hooger zouden stellen dan 't bezit zyner erfenis.

Moge Davos U goed doen.³ Goede reis. Laat van daar eens iets van U hooren en geef my Uw adres daar op. 'k Hoop U in Mei of Juni terug te zien, en dat de kinderen nog lang wachten mogen op de erfenis, waarop zy zeker nooit zullen hebben kunnen rekenen, evenmin als ik.

Nogmaals het beste. Vriendschappelijk gaarne

Uw zeer toegenegene
Laging Tobias

De groeten van myne vrouw.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Henry J.D.R. van Haersolte.

2. Rudolf H. van Haersolte.
3. De tuberculose van Jan W.R. van Haersolte was teruggekomen. Hij ging weer voor een kuur naar Davos.

43. Brief van C.J.A. van Nagell¹ aan Jan W.R. van Haersolte, 30 december 1893.

Geachte Heer van Haersolte!

Ik werd te 's Hage verrast met een aangeteekende brief uit Davos en een oogenblik later ontv[i]ng ik uwen [brief] met het ingesloten Couranten bericht.

In de eerste plaats nu mynen dank toegebracht voor de ontvangene Phothographie van davos Plätz, het aanzien van deze geeft een koude rilling met al de sneeuw, doch voor teringlyders welligt heilzaam werkend, gelyk door U aangetoond wordt. - Ik moet ten anderen bepaald geen geloof hechten aan dat Couranten bericht. Namelyk dat het zelve op U toepasselyk zoude zyn. - dit ziet op iemand anders noch nimmer op U. - Het deed my leed dat alle moeite vergeefs is geweest², doch [2] zulke omstandigheden doen zich meer voor. - Tienhoven hadt U zoo gaarne in Pruisen³ geholpen, doch alle pogingen zyn vruchteloos geweest. - Wy zyn sedert Kersmis hier in de Doelen gelogeerd voor onze Diensten met Nieuwjaar by H[unne] Majesteiten.⁴ - Ik mag hopen [dat] U tegen den zomertyd gansch gezond weder Nederlandsch bodem moge betreden.

Is Uw voornemen om Uw hoofd Kwartier te Arnhem te behouden of denkt U ergens anders Uwe sponde neder te zetten. -

U nogmaals dank gezonde voor Uw ontvangen bewys van vriend[s]chap noeme ik my steeds vriend-schappelyk

Haag

30 dec[ember 18]93

st[ee]ds

van Nagell

v[an] Amsen

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.

1. Waarschijnlijk Christien Jacques Adrien van Nagell van beide Ampsen..
2. Jan W.R. van Haersolte was niet met een orde vereerd.
3. Waarschijnlijk is de orde van de Rode adelaar van Pruisen bedoeld.
4. Koningin Emma en haar dochter Wilhelmina H.P.M. van Oranje-Nassau.

44. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 30 december 1896.

30 December 1896.

Waarde Heer van Haersolte!

Met zeer veel genoegen ontving ik heden morgen Uw briefkaart. Ik was al zeer verwonderd niets van U gehoord te hebben nadat de heer Last ook namens mij U het welkom in het Vaderland had toegeroepen, doch nu heldert zich alles op. U mocht noch lezen, noch schrijven. Dit is wel zeer treurig en met leedwezen vernam ik het. Gelukkig, [2] dat het thans iets beter is, en ik stel het zeer op prijs, dat ik Uw eerste briefkaart krijg met nieuwjaarswensen. Ik bedank U er wel voor en wensch U een gelukkig einde van 1896 toe en voorspoed, opgeruimdheid en gezondheid in 1897. dat zijn 3 voorname artikelen. Met den voorspoed zal het wel gaan. Voor Uw persoon heeft U weinig behoeften

en Uw pensioen is goed verzekerd.

Maar op de 2 andere komt het aan. Opgeruimdheid is zoo noodig voor gezondheid en toch zonder deze is het zoo moeilijk opgeruimd te zijn. Doch wat ben ik aan het preken. ik behoef een oud-hoofd-officier, zoowel militair [3] als civiel - geen moed in te spreken. Zulk een roept mij en andere gewone stervelingen toe het mannelijke woord van J.P.Coen¹: "ende despereert niet."

Uwe brave en geschikte kameraden de hh[eren] Last en Kwisthout maken het opperbest. De laatste bezoekt hier van kerstmis tot nieuwjaar zijn vrouw en zoons. Mevrouw Kw[isthout] woont n[ame]l[ijk] sedert een paar jaar hier met 2 Zoons, waarvan de een te Delft studeert en de ander hier in een boekhandel is. Een 3^e is aan de Twentsche Bank te Amst[er]dam. een 4^e studeert voor R[ooms] C[atholiek] pr[iester] en de 5^e is landmeter.

Uw kameraad de heer Bruinier kan het maar niet van zich zetten, dat U hem [4] zoo laat liggen. In elken brief spreekt hij met de meeste waardering over U en betreurt het dat hij nooit meer iets direct van U hoort. Indirect houd ik ZEd[edele] op de hoogte. Zou U hem niet eens schrijven? U maakt hem bepaald gelukkig er door. Zelf maak ik het goed maar na mijn ongesteldheid zijn mijn ingewanden gevoelig gebleven en bij kou vatten is dat mijn zwakke punt. Het is lastig, maar een mensch moet iets hebben. Als ik maar eens denk wat is U gekweld door die gordelroos! Moge ook dat beter worden in 1897. Ik heb voortdurend veel werk en veel oponthoud, brieven, bezoeken, boodschappen, informaties enz[ovoort]. Het geheele jaar ben ik dan ook niet uit geweest, alleen zond ik de H[ee]r d. naar Alkmaar.

Maar ik hoop mijn schade in te halen, als ik gepensioneerd ben, dan ga ik reizen. Hartelijke groeten en beste wenschen van Uw toegenegen en dienstw[illige] Veenhuysen

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Met een gedrukt briefhoofd: NIEUWE OF LITERAIRE / SOCIETEIT / 's GRAVENHAGE

1. Jan Pieterszoon Coen, gouverneur-generaal van Nederlands-Indië van 1618-1623 en van 1627-1629.

45. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 12 augustus 1898.

's Gravenhage. 12 Augustus 1898

Waarde heer van Haersolte!

Wat moet U wel van mij denken, dat ik zoo lang getalmd heb met te antwoorden op Uw vriendelijken en langen brief van 10 (ik schaam mij haast de maand neer te schrijven) April j[ongst] l[eden], en toch als U mij heeft aangehoord, ben ik overtuigd, dat U mijn zwijgen wel eenigszins verklaarbaar zal vinden. Ziehier wat er van de zaak is: ik kan het maar niet verkroppen, dat U eene decoratie is misgelopen.¹ U die diensten heeft bewezen op zoo *verschillend* gebied², [2] terwijl anderen ze vaak zoo gemakkelijk krijgen. Ik heb deze mijne meening niet onder stoelen en banken gestoken, doch haar voorgedragen aan menige autoriteit en aan tal van Uw vroegere en mijn tegenwoordige collega's, en dan kwam daarbij voor mij de wetenschap, hoeveel moeite er voor U is gedaan en hoe na U er is aan toe geweest. Mijn leedwezen daarover werd op nieuw opgewekt na de lezing van Uw brief, want ik zou U de onderscheiding zoo gaarne gunnen.

Misschien verzoende ze U eenigermate met Uw lot en bracht zij U er toe, wat gunstiger over de menschheid te denken, als bewijs, dat alle erkenning [3] de wereld toch nog niet uit is. Ik heb deze zaak daarom eens besproken met de heer v[an] Steenberg en met een ambtenaar van het kabinet. De eerste beaamde veel van hetgeen ik aanvoerde, doch verklaarde in deze geen macht te hebben en de laatste vroeg: heeft de heer v[an] H[aersolte] niet den eenen of anderen vriend, die den Minister³ eens

wil inlichten en op de hoogte brengen? Die vraag breng ik aan U over en ik voeg er aan toe: maak daarvan nu eens werk. U, die zoovele relaties en kennissen heeft, kan allicht eens iemand opduiken, die daartoe genegen is. bijv[oorbeeld] mevrouw Beaujon? Zij is, zooals U schrijft, eene vriendin van den minister.

Vóór ik tot het bovenstaande was gekomen [4] en de besprekingen had gevoerd, was het Mei geworden en onzeker, waar U zou vertoeven, stelde ik van week tot week het schrijven uit, hopende van U te vernemen, dat U weer in het land terug was. Nu dat bericht uitbleef, ben ik zelf aan het informeeren gegaan doch heb niet anders te weten kunnen komen, dan dat U nog niet te A[rnhem] was teruggekeerd. Ik adresseer mijn brief nu maar op goed geluk naar W[iesbaden,] hopende, dat U hem in redelijken welstand mag ontvangen, want meer dan *redelijk* durf ik al niet hopen, na alles wat U mij omtrent Uw toestand heeft medegedeeld. Uw brief eindigde echter met een goed bericht, n[ame][ijk] dat de prof[essor] U had medegedeeld, dat Uw oogen [5] beterden. Van harte hoop ik, dat die beterschap is aangehouden, en dat ook Uw gordelroos dragelijk is. Wij hebben een koelen zomer gehad met veel regen en ongestadig weder. Ik heb mij er echter best in kunnen schikken, want als het warm is, heb ik het èn op mijn kamer èn op mijn bureau als de eerste warm en bij al mijn drukte zou mij dat slecht gepast hebben. Ik heb n[ame][ijk] weer in de Commissie van examen gezeten voor boekhouder en ben ook toegevoegd aan den heer Last, die secretaris is van de hoofd-commissie her-z[iening] bel[asting] geb[?] eigend[ommen?]. Tot heden ben ik dan ook nergens geweest, maar U moet niet denken, dat zoo iets gewaardeerd wordt. Den 18e dezer herdenken de hh[eren] Vriend te Leeuw[arden], Last en Venke [6] alhier hun 40 jarig jubilé. Een blijk van Uwe belangstelling, bijv[oorbeeld] een kaartje, zullen zij zeker zeer op prijs stellen. Heb ik U al gemeld, dat de heer Haterus hier is komen wonen met mevrouw bij hunne dochter en schoonzoon in! ZEd[edele] is voorzitter van eene schattingcommissie, wat de heer Hessels te Gron[ingen] ook is. Ik geloof, dat de laatste de eenige I[ngenieur] V[erificateur] is. Van tijd tot tijd kom ik nog wel eens bij de 3 dames Schuller die hun overleden broeder zeer betreuren. Bismarck⁴, die ook van 1815 was, heeft hem niet lang overleefd. - Ik hoop, dat U overtuigd is, dat mijn lang zwijgen niet is toe te schrijven aan gemis aan hartelijkheid of belangstelling en dat U dat zal toonen, al was het maar door een briefk[aart] te schrijven. Ik bewonder Uw schrift, dat aan duidelijkheid niets te wenschen overlaat. Ontvang mijn hartelijke groeten en beste wenschen voor Uw gezondheid. Uw toegenegen en dienstw[illige] Veenhuysen

Van daag de eerste warme dag! Wat stooft die Augustus zon!

Aantekeningen:

een dubbelgevouwen en een enkel, kant 1 t/m 6 beschreven.

1. Jan W.R. van Haersolte wilde maatschappelijke erkenning voor zijn verdiensten voor het land.
2. Militaire verdiensten (bij de schutterij) en civiele diensten (als landmeter).
3. Nicolaas G. Pierson (1839-1909).
4. Otto E. L. von Bismark (1815-1898). Pruisisch staatsman.

46. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 30 augustus 1898.

's Gravenhage 30 Aug[ustus] 1898

Waarde heer v[an] Haersolte!

Welkom, welkom in ons vaderland en van harte gelukgewenscht met het herstel van Uw gezicht! Is dat nu nog niet volkomen, ik hoop, dat het dit toch spoedig moge worden! Zeer stel ik het op prijs, dat U mij zoo spoedig uit Arnhem schrijft, want daardoor stelt U mij in de gelegenheid U te bedanken zoowel voor Uw briefkaart van den 16^e dezer uit Wiesbaden, als voor [2] Uw fraaie fotografie, een

gezicht op die stad voorstellende.

U heeft mij al [met] heel wat fotografieën vereerd, ik ben er zeer mede in mijn schik en er U zeer dankbaar voor en ik bewaar ze alle trouw.

Zoo even vroeg de heer Last mij Uw adres om U te kunnen bedanken voor Uw attentie op 18 dezer. Ik was blijde, dat ik hem dit nu zoo nauwkeurig kon geven.

Naar ik verneem komen morgen avond alle onderscheidingen in de Staatscourant, verheffingen en verhoogingen in den adelstand, decoraties, [3] titels enz[ovoort]. Zoo even ben ik nog eens aan het polsen gegaan, doch tot mijn groot leedwezen vernam ik, dat U er niet bij was. Ik schrijf U dit met opzet, om U alle teleurstelling te besparen, en opdat U niet met een kloppend hart de lange lijst - ik hoor een vierhonderd - zal door worstelen, maar ik beoordeel U verkeerd, het zal voor U geen teleurstelling zijn, want 1° is U daar al aan gewoon geraakt en 2° heeft U geleerd zich boven die ydelheid te verheffen. Laat het ons niet koud, wanneer wij lezen, dat de Koning van [4] Zweden¹ de Ruyter² in den adelstand verhief en zou "bestevaer" een minder groote held voor ons zijn zonder een titel! En over 50 jaar zijn alle geridderden van heden al vergeten. Toch zond ik U een telegram, wanneer U er bij was, omdat het mij persoonlijk voor U zulk een genoegen zou doen, U die zoo na er aan toe is geweest.

Dat het U ook zonder orde goed moge gaan, opgeruimdheid van geest en gezondheid U mogen geschonken worden!

Met hartelijke groeten. hoogachtend en vriendschappelijk Uw toegenegen, dienstw[illige]
Veenhuysen

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Karel XI (1655-1697) of Oscar II (1829-1907). Koningen van Zweden.
2. Michiel Adriaanszoon de Ruyter (1607-1676). Admiraal.

47. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 18 maart 1899.

's Gravenhage 18 Maart 1899

Waarde heer van Haersolte!

Uw gezondheidsbulletins van 1 Jan[uari] en 10 dezer heb ik ontvangen en vooral de laatste met zeer veel genoegen gelezen, omdat ik er uit bemerkte, dat mijn N[ieuw]j[aars]wensch in vervulling was gegaan en Uwe oogen sedert dien beteren.

In gevoel van schuldbesef begin ik nu deze, omdat ik, ook ná Uw 1^e briefk[aart] wel eens eerder iets van mij had kunnen laten hooren. Al mijne overwegingen en excuses mededeelen zou dit geheele velletje vullen, [2] en daarmede wil ik U niet vervelen. Een paar deel ik U mede. 1° vrees ik, dat mijn geschrijf U zoo weinig interesseert en 2° moogt Ge geschreven schrift wel lezen? Op gevaar af, dat het antwoord op beide ontkennend luidt, begin ik nu maar met mijn zwaarste inkt en mijn grofste pen, opdat de inspanning voor U zoo min mogelijk zij. En dan wil ik terstond verklaren, dat mijne belangstelling in U even groot blijft en dat ik er mij zoo hartelijk over zou verheugen, wanneer U geheel herstelde, in de [3] hoop, dat dan ook Uw stemming wat beter, wat dankbaarder zou worden. want, als U zegt "ik heb niet *één* reden om dankbaar te zijn", dan kan en mag ik U daarin niet gelijk geven. Ik erken, Ge hebt veel geleden en Ge lijdt nog. Ge hebt veel tegenspoed en miskennen ondervonden, maar hoe velen zijn er, die het even zoo is gegaan en die niet kunnen doen, wat Gij doet. Ge hebt een onafhankelijk bestaan, kunt Uw pensioen verteren, waar Ge wilt en hebt er niemand dank voor te zeggen. Ga eens na, [4] hoe geheel anders dit kon zijn. Ik wil geen namen noemen, doch ik wed, dat Ge met menigen vroegeren collega van U niet zoudt willen ruilen. Ongemerkt en ongewild

treed ik hier een weinig als strafprediker op. Neem het in dank aan van iemand, die het goed met U meent en die U zoo gaarne wat anders zou willen hebben, om uw zelfs wil en uit dankbaarheid voor de fraaie Ansichtska[a]rten, die Ge hem hebt gezonden. Het genre van de laatste was mij geheel onbekend. Ik pleezier er anderen meede.

[5] Ik verbaas mij over Uw mooi, duidelijk schrift en over Uw goed geheugen. Wel een bewijs, dat Ge U nooit schuldig hebt gemaakt aan misbruik of gebruik van sterken drank. Ik ben ook van de leer: hoe minder, hoe beter. Inderdaad stond op Uw 1^e briefk[aart] nationnaliteiten. Uw kameraad Last maakt het goed met vrouw en kinderen en kleinzoon. Hij is druk aan het reizen met de hoofdcommissie herziening b[elasting] o[pbrengsten] g[eb?] e[igendom?], meer dan hem lief is. Een zoon van den heer Kwisthout is naar Indië vertrokken als burgerl[ijk] ingen[ieu]r en een ander wordt van daag tot priester gewijd. Van Uw andere collega's geen nieuws. Onder de landm[eters] [6] veel zieken en ontevreden. Mij dunkt vroeger kwam dat zoo niet voor!?

Allen worden wij zachtjes aan een dagje ouder, de heer v[an] Steenberg is 70, ik 50, (ook geen jonge bloem meer, vindt U wel?) Er zijn nog 3 dames Schuller¹ die te Amsterdam zijn blijven wonen. Van tijd tot tijd, zoek ik HEd[elen] op, en steeds vragen zij naar U.

Overeenkomstig Uw verlangen, vermeld ik de Anstalt² niet op Uw adres. hopende dat mijn brief in gezondheid door U wordt ontvangen en goed opgenomen opdat de lezing U ten minste een oogenblik afleiding bezorge. En hiermede basta. Hartelijke groeten en de beste wenschen van Uw dienstw[illige] en toegenegen A. Veenhuysen.

Voor eenig bericht van tijd tot tijd, al is het kort, beveel ik mij vriendelyk aan.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven en enkel, kant 5 en 6 beschreven.

1. Zusters van een overleden collega. Niet nader getraceerd.
2. Inrichting, gesticht.

48. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 20 november 1899.

's Gravenhage 20 Nov[ember] 1899

Waarde heer van Haersolte!

Heden nacht 12 uur van den trein komende, stak ik mijn licht aan. plof! en daar zag ik een mij zeer bekend kistje staan. Het hoe langer zoo fraaier wordende handschrift (Ge keert weder naar Uw jeugd terug) vertelde mij de rest. Ik behoefde het kistje niet eens open [2] te maken (wat mij schikte op dat late uur), om te weten, dat het een heerlijk roomkaasje was van den heer van Haersolte.

Uw heden morgen ontvangen briefkaart bevestigde dit. Ik kan niet anders doen, dan U hartelijk dank zeggen, maar U maakt mij verlegen door al Uw attenties en vriendelijkheid. Ik had mij al muis stil gehouden in de hoop, dat U het zou vergeten, maar met Uw stalen [3] geheugen vergeet U niets.

Ik stel mij voor er heerlijk in te smullen en er van mede te deelen aan mijn kennissen, want U heeft mij zulk een groot exemplaar gezonden. Nogmaals hartelijk dank er voor.

Ik vind het zeer beleefd en hoffelijk van den Min[ister] v[an] b[innenland]se Z[aken]¹ dat Z[ijne] Exc[ellentie] U geantwoord heeft. Van zulk een man kan men trouwens niet anders verwachten. Was het antwoord [4] maar wat hoopvoller geweest. doch het is een schrale troost, dat de Pr.² regeering in 1898 een besluit neemt geen orden meer toe te kennen voor diensten reeds in 1890 bewezen. Zij haalt dus een streep door oude maar nog niet verjaarde diensten - "Oude schulden zijn toch ook schulden" merkte U zeer terecht aan Z[ijne] Exc[ellentie] op. Doch doe er eens iets tegen! Uw hoog gevoel en Uw gezond verstand zullen er om lachen. Uw oogen zijn $\pm \frac{1}{2}$ beter, schrijft Ge mij, laat ons nu hopen, dat de andere $\frac{1}{2}$ ook beter wordt.

Mijne beste wenschen daarvoor!

Met herhaalden dank en vriendelijken groet, steeds gaarne Uw dienstw[illige en] toegenegen
Veenhuysen

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Nicolaas G. Pierson (1839-1909).
2. Mogelijk wordt de Pruisische regering bedoeld.

49. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 29 december 1899.

29 December 1899.

Waarde heer van Haersolte!

Sta mij toe, dat ik ter wille van die arme, zwaar belaste brievenbestellers, U reeds nu mijne beste wenschen aanbied zoowel voor een goed uiteinde van 1899 als een gelukkig nieuw!

Alles wat Uw hart begeert en wat kan strekken om Uw leven zoo gelukkig mogelijk te maken, [2] daaronder dan in de eerste plaats herstel van Uw gezicht en een goede gezondheid, zooals wij ons pleonastisch uitdrukken en ook als U daarop ten minste nog gesteld is - en welk mensch is dat niet? - de erkenning van Uwe vele verdiensten en bemoeiingen door toekenning van den Nederlandschen Leeuw.

U moet dat pannetje warm houden en te gelegener tijd - thans zou het niet baten - nog maar weer eens bij de heeren aankloppen. gedachtig aan het: de aanhouder wint.

[3] Toen ik U bedankte voor de zoo vriendelijke toezending van het mes-hangertje¹, had ik er nog niet van geproefd. Doch, zoo als U wel kan denken, is het thans verorberd en laat ik U zeggen met zeer veel smaak, want het was overheerlijk en dat zeiden ook de kennissen, wien ik er mede in heb laten smullen. Daarom nogmaals, hartelijk, hartelijk dank!

Kadastraal nieuws, nihil.

De reorganisatie, regeling van het traktement naar dienstjaren, wacht nog op de goedkeuring van Uw [4] vriend v[an] Wijk², lid van de 1^e Kamer en zijne collega's en dan krijg ik weer veel werk. of liever dan heb ik altijd, want het neemt voortdurend toe.

Dezer dagen meldde de heer Bruinier mij, over dienstzaken schrijvende, dat zijn beenen hem beginnen te begeven en dat hij met de slechte wegen van deze dagen zoo bang is te vallen. Ja, ja, de oude dag brengt al zoo een en ander mede.

Nu, U heeft *daarover* geen klagen. Blijf nog lang zoo opgewekt en jeugdig van hart als tot heden. Hartelijke groeten en beste wenschen van hem, die steeds hoogachtend en vriendschappelijk blijft Uw dienstw[illige] Veenhuysen

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven en enkel, kant 5 en 6 beschreven.

Met een gedrukt briefhoofd: NIEUWE OF LITERAIRE / SOCIETEIT / 's GRAVENHAGE

1. Roomkaas.
2. Mogelijk Jhr. Titus A. J. van Asch van Wijck (1849-1902). Van 1891-1896 gouverneur van Suriname, en van 1901-1903 minister van Koloniën.

50. Brief van A. Veenhuysen aan Jan W.R. van Haersolte, 4 oktober 1900.

's Gravenhage 4 October 1900

Waarde heer van Haersolte!

"Met leedwezen" zend ik U de hierbij gaande stukken terug. ik zeg "met leedwezen", omdat zij niet hebben kunnen uitwerken, wat ik U zoo gaarne had zien toegekend. n[ame]l[ijk] eene decoratie als erkenning van de veelvoudige diensten door U [2] aan den Koning en den Lande bewezen. wat door bevoegde autoriteiten herhaaldelijk is verklaard en wat ook uit de stukken ten duidelijkste blijkt.

Dit maal heeft het nog niet zoo mogen zijn! De hh[eren] Bouman en van Steenberg¹ hebben mij betuigd, dat het HEd[elen] zeer spijt. ik weet welke moeite beiden voor U hebben aangewend en toen eerstgenoemde mij Uw stukken ter hand stelde, zeide hij: ik heb er persoonlijk bij den Minister [3] op aangedrongen, doch Z[ijne] Exc[ellentie] wilde er niets van weten, omdat U zelf er om gevraagd had. Hier komt mij onwillekeurig voor den geest het bekende kinderverhaaltje: Jantje mag aan tafel niet vragen, als Jantje vraagt, krijgt hij niets. Maar toen Jantje niet vroeg, kreeg hij ook niets.

Toch hoop ik, dat het met U anders zal gaan en dat U eindelijk eens gerechtigheid mag geschieden! U moet den moed en de hoop niet opgeven.

[4] M[iniste]r Pierson² zal eenmaal aftreden en als dan de heer Conrad³ of een ander kamerlid de moeite eens wil nemen zijn opvolger te wijzen op de bijzondere diensten door U in verschillende betrekkingen bewezen, dan twijfel ik er niet aan, dat men U recht zal laten wedervaren.

Met genoegen vernam ik uit Uw laatste, als altijd vriendelijk schrijven van 4 sept[ember] j[ongst]l[eden] dat het met Uw oogen vooruitgaat. Moge het U ook verder goed gaan, met welken wensch eindigt Uw dienstw[illige] en toegenegen

A. Veenhuysen.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

1. Beiden niet nader getraceerd.
2. Nicolaas G. Pierson. Van 1897-1901 premier en tevens minister van Financiën.
3. Niet nader getraceerd.

Regels voor een honnête homme

Les Regles d'Honnetete où le portrait d'un honnete Homme.

Rendez au Createur ce que l'on lui doit rendre,
 Reflechissez avant que de rien entreprendre.
 Point de societe qu'avec d'onnetes gens;
 Et ne vous enflez point de vos heureux talents
 Cantonnez vous toujours aux sentiments des autres
 Cedez honnetement si on combat les votres¹
 Donnez attention a tout ce qu'on vous dit
 Et n'af[f]ectez point d'avoir beaucoup d'esprit
 N'entretenez personne au de la de sa sphere
 Et dans tous vos discours tachez d'etre sincere
 Tenez votre parole < -- >²
 Et ne promettez point inconsiderement
 Soyez officieux complaisant doux affable
 Et pour tous les humains d'un abord favorable
 Sans êtres familier aiez un air aisez
 Ne decidez de rien qu'apres l avoir pezé.
 Aimez sans interest pardonné sans faiblesse.
 Soyez soumis aux grands sans aucune bassesse
 Cultivez avec soin l'amitie d'un chacun
 a l'egard des proces n'en contentez aucun.
 Ne vous informez point des affaires des autres.
 Sans affection dissimulez les votres
 Pretez de bonne grace avec discernement.
 S'il faut recompenser faites le richement.
 Et de quelque facon que vous voulez paraitre.
 Que ce soit sans excès et sans vous meconnaître
 Compattissez tousjours aux des graces d'autrui
 Supportez les defauts soyez fidel ami
 Surmonte[z] le chagrin ou l'esprit s'abandonne
 Et ne les faites point rejaillir³ sur personne
 Ou la discorde regne apportez ij la paix.
 Et ne vous vengez point qua force de bienfaits
 Reprenez sans aigreur louez sans flat[t]erie
 Riez sans nullement entendre⁴ raillerie
 Estimez un chacun dans sa profession.
 Et ne critiquez rien par ostentation.
 Ne reprochez jamais les plaisirs que vous faites
 Et mettez les aux rang des affaires secretes
 Prevenez le besoin d'un ami malheureux
 Sans prodigalité rendez vous genereux.
 Moderez les transport d'une bile naissante
 Et ne parlez qu'en bien de la personne absente
 Fuyez l'ingratitude et riez sobrement.
 Jouez pour le plaisir et perdez noblement

1. Er staat: vautres.

2. Onleesbaar woord.

3. Er staat: rejaillir.

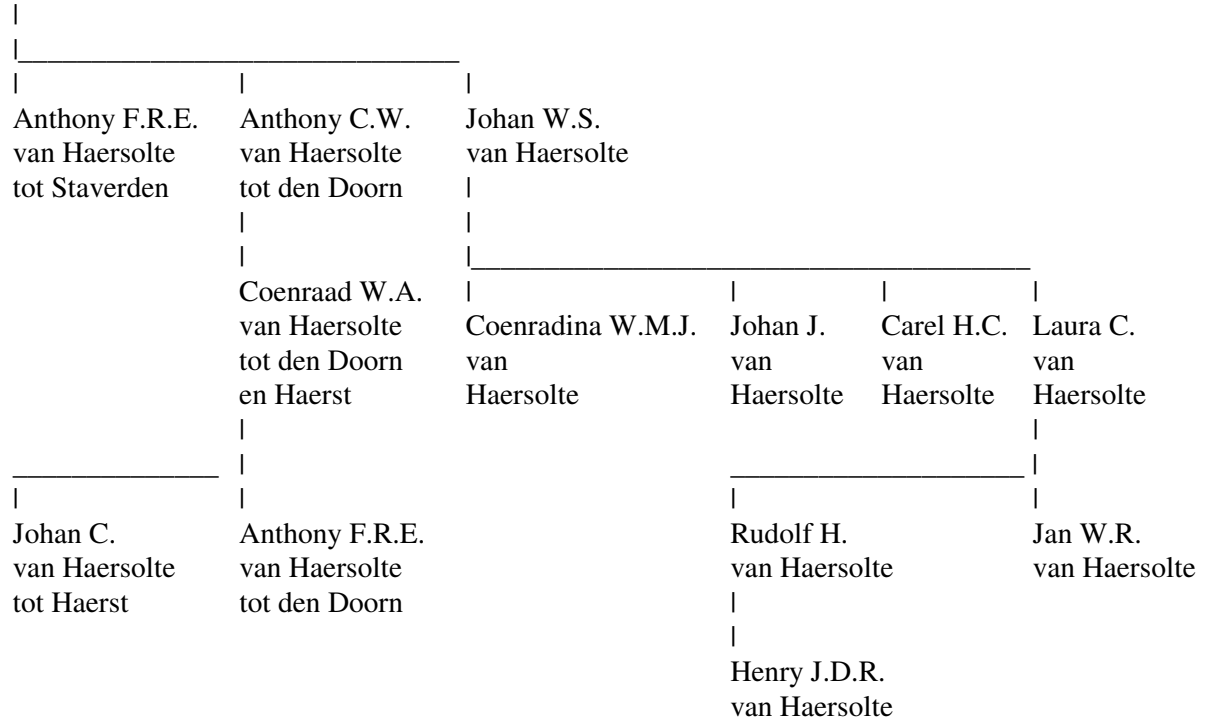
4. Er staat: sans sullement entendez.

Parlez peu pensez bien et ne trompez personne
Et faites toujours cas de ce que l'on vous donne
Ne tirannisez point le pauvre debiteur.
Pour lui comme pour vous soyez de bonne humeur
Au bonheur du prochain ne portez point d'envie
Ne divulguez jamais ce que l'on vous confie.
Ne vous vantez de rien gardez votre secret.
Après quoi mettez vous au dessus du caquet & 52.

A: Sandberg.

Stamboom

Coenraad W.
van Haersolte
tot Staverden, Zwaluwenburg, Elsen en Bredenhorst

Literatuur

- Hansen, M.L., *Akelige tijden. Johan Willem Simon baron van Haersolte en zijn nazaten. 1764-1901*, Epe 2005.
- Hansen, M.L. (ed.), *Bankroet. De ondergang van Johan Willem Simon van Haersolte, 1810*, Overijsselsche handschriften 9, Epe 2001.
- Hansen, M.L. (ed.), *Dierbare Laura. Brieven van Rudolf Sandberg, 1823-1830*, Overijsselsche handschriften 1, Epe 1997.
- Hansen, M.L. (ed.), *Een heele courant. De correspondentie van de familie Bangeman, 1804-1881*, Overijsselse handschriften 15, Epe 2004.
- Hoppenbrouwers, F.J.M., *Oefening in volmaaktheid. De zeventiende-eeuwse rooms-katholieke spiritualiteit in de Republiek*, Den Haag 1996.
- Stroink, A.F., *'Mon cher Major'. Een officier aan het Hof 1840-1849*, Alphen aan de Rijn 1992.
- Wels, C.B. 'Nederland en Europa. 1830-1840', in: *Algemene Geschiedenis der Nederlanden* deel 11, Weesp 1983, 291-346.

Index

- Abel Pasman, schip 14
 Agneta, schip 10, 11
 Kapitein (mijn kapitein) 9, 10
 Akerlaken, jhr. 38
 Alkmaar 13, 14, 43
 Ampsen 40, 42
 Amsterdam 10, 20, 23, 29, 30, 33, 35, 36, 38, 43, 46
 Kalverstraat 29
 Keizersgracht 35
 Oude Graaf, [logement?] De 29
 Paleis op de Dam (het Paleis, Paleis des
 Konings, Koninklyk Paleis) 29, 36
 Annecy, Genève- 39
 Ardenne, heer 23
 Arnhem 31, 32, 37, 39, 40, 42, 44, 45
 Arripe, Francisca Ludovica van Vessem-d' (vrouw,
 echtgenoot, moeder) 36, 37, 39, 40
 Asch van Wijck, jhr. Titus Anthony Jacob van 48
 Bangeman, Anna Theresia Jacoba (vrouw, Mama,
 grootmoeder) 7, 8, 16-18, 20
 ---- Huygens, jhr. Christiaan Diederik Emerens Johan
 (oom, Oom Huygens) 7, 12-14, 19, 20, 35, 36
 ---- Huygens, jkvr. Christine Justine Cathérine de
 Glinka- (Ninette) 35, 36
 ----, Constance Vincence 33
 ----, Danelina Wilhelmina Charlotte Sophia 33
 ----, Eduard Auguste 33
 ----, familie 28
 ----, Henry Céleste Prosper 33
 ----, Hiëronymus Gerloff (Heintje) 35, 36
 ----, Hugo Josephus 15
 ----, Johanna Andriesette Dorothea Jacoba Bangeman
 (moeder) 33
 ---- Huygens gravin van Löwendal, Maria Elisa 36
 ---- Huygens, jkvr. Maria Wenfrida Blanche 35, 36
 ----, Oscar Willem Joan 33
 ----, Petronella Wilhelmina (tante Miesje) 35, 36
 ----, Pieter Jan Bangeman van de Hulst (oom, Oom
 Bangeman) 33, 35, 36
 ----, Pieter Joan Bangeman Senior (overgrootvader)
 20, 21, 25, 26, 29
 ---- Huygens graaf van Löwendal, Rutger (Roger)
 35-37
 ----, Willem Vincent 15
 Beaujon, mevrouw 44
 België 37
 Benkoelen 41
 Beijen, heer S.F. 38
 Bicker, Jan 10
 Bickers eiland (Bikkers eiland) 9, 10
 Bismark, Otto Eduard Leopold von 44, 45
 Bornemouth 37
 Bouman, heer 48
 Breda 21
 Breslau 33
 Broek, notaris Gerrit Hendrik van den (Van Broek)
 19, 22, 23
 Broers, advocaat P.A. 16, 17
 Bruinier, heer 43, 47
 Brussel 13, 37
 Capellen, Frederik Benjamin baron van der 15-19,
 23
 ---- van Rijsselt, Frederik Johan Benjamin baron van
 der 15
 ---- tot Boedelhof, Frederika E.A. barones van der 15
 Christus 33, 37, 39, 40
 Coen, Jan Pieterszoon 43
 Conrad, heer 48
 Davos (Davons platz, davos Plätz) 33, 34, 35, 36,
 41, 42
 Delft 34, 43
 Den Bosch (Bois le Duc) 11
 Den Haag (den Haag, S'Hage, S Hage, 's Hage, Haag,
 'S Gravenhage, s Gravenhage) 12, 13, 19, 20,
 25-31, 35, 36, 38-40, 42-48
 Bosch, Huis ten 36
 Doelen, de 42
 Noordeinde, paleis (Paleis te 'S Hage) 36
 Sociëteit *De Witte* (de Witte Sociëteit) 28, 29
 Duijvené, J.E. (Duijvené, kapitein, Capitaine au Corps
 Roijal du Genie des Paijs Bas) 9-11
 Elburg 19
 Emma *zie* Waldeck en Pymont.
 Europa 35
 Flachat, heer 11
 Fortuna, Vrouwe 39
 Frankrijk (Frankryk) 34
 Geertruidenberg 10, 14, 18, 19, 21, 22, 24
 Koestraat 10
 Genève-Annecy 39
 Gerlach, Johannes Hendrikus (Oom) 10, 11, 19-22,
 24
 Gevers, heer L. 19, 20
 ----, Roelof 20
 Ginje de Hart mogelijk Van Laer-Jorritsma (niet
 Jorritsma) 35, 36
 Glinka, Dmitri de 35, 36
 God 9, 10, 33, 37-39
 Golstein, Evert J.B. baron 15
 ----, Hendrik R.W. baron 15
 ----, Jan Carel baron 15-17
 ----, Philip H.B. baron (neef) 15, 16
 Graafland, heer 24
 Groningen 44 45

- Haersolte, Anna Helena Catharina Dorothea barones Rengers Hora Siccama-van 15
- tot den Doorn, Anthony Coenraad Willem baron van 49
- tot Staverden, Anthony Frederik Robert Evert baron van 49
- tot de Doorn, Anthony Frederik Robert Evert baron van 27-31, 49
- , Emerentia Phippina Cornelia barones Van der Capellen-van 15
- , Henry Joan Dignis Rudolf van (zoontje, het jonge mensch) 7, 41, 49
- , Johan Jacobus (Jan) baron van 14, 18, 20, 49
- , Jan Willem Rudolf van (Jan, Jantje, broertje, broeder, de jongen, heer Van Haersolte, J.G.R. van Haersolte) 7-12, 14-16, 18, 20-49
- tot Haerst, Johan Christiaan baron van 12-15, 27, 28, 30, 49
- , Johan Willem Simon van (Jan Willem Simon, Papa, grootvader) 7, 16, 17, 19, 20, 49
- , Carel Hendrik Christiaan baron van (Karel) 14, 18, 20, 49
- tot Staverden, Zwaluwenburg, Elsen en Bredenhorst, Coenraad Willem van (overgrootvader) 7, 49
- , familie Van 7, 8, 28
- tot den Doorn en Haerst, Coenraad Willem Anthony baron van 15, 49
- , Coenradina Wilhelmina Maria Josepha barones van (Tante) 10, 11, 14, 16, 18, 19, 22, 49
- , Laura Christine barones van (Mama, Moeder, Mevrouw de Wed. Van Haersolte) 7, 9-11, 14-16, 18-22, 24-26, 28, 49
- , Rudolf Hermanus van (Dolfke, Dolf, broeder, Adolphe, Haersolte) 7-10, 12-19, 21-24, 26, 41, 42, 49
- , Wilhelmina Maria barones van (tante) 33
- , Willem Anthony baron van (Willem Anton van Haersolte) 14, 18, 20
- Hardenberg 29
- Hardenbroek, heer 28
- Hart, de *zie* Ginje de Hart.
- Haterus, (dochter) 44
- , heer 44
- , (mevrouw) 44
- , (schoonzoon) 44
- Hessels, heer 44
- Heusden 19
- Hoogerwoud (Hoogwoud) 15, 16, 18, 22
- Hoorn 15, 18, 22, 24, 27-30, 35, 38, 39
- Huygens van de Hulst, Christiaan (overgrootpapa Huygens) 35, 36
- Indië *zie* Oost-Indië.
- Ittersum, Jan Arent baron van 29, 30
- Jacobs, Anna Wilhelmina Laging Tobias- (vrouw, moeder) 41
- Jesus-Christus (Jézus-Christus) 37-39
- Jongston of Elphinston, Anna Theresia (Jongston van Elphinston) 35
- Jonker, heer of firma 9
- Jorritsma *zie* Ginje de Hart.
- Karel XI (Koning van Zweden) 45
- Kenfuts, neefje van 9
- Kwisthout, heer 43, 46
- , mevrouw (vrouw) 43
- , (zoon) 46
- Laar, heer W. 25
- , (vrouw) 25
- Laer-Jorritsma, Van *zie* Ginje de Hart.
- Laging Tobias, Anna Wilhelmina 41
- , Guiliana Paulina Antonia 41
- , Johanna Maria Catharina Magdalena 41
- , (jongste broertje) 41
- , Philips Fransz 41
- , Philips Frantz 41
- Lang, [logementhouder?] 29
- Last, heer 42-46
- , (kleinzoon) 46
- , (vrouw) 46
- Leeuwarden 44
- Leicester, Butcher 41
- Leiden 39
- Lemire, C. (Lémire, Le) 31, 32
- , (zoon) 31
- Lening, heer L.W.C. 14
- Lent 41
- Limburg 32, 37
- Lissabon 35
- Londen 37
- Maastricht (Maestricht) 19, 21, 35
- Marienhof, huis 14
- Milse, Chris 36
- Moll, notaris A. 40
- Montanus, Hendrika Adriana 34
- Nagell van beide Ampsen, Christien Jacques Adrien van 40, 42
- Nederland (Vaderland) 37, 43, 45
- Nederlands-Indië *zie* Oost-Indië.
- Neuenahr 33
- Nieuwe Diep, het (Nieuwediep, nieuw diep) 9, 10
- Noord-Brabant 37
- Noord-Holland (Nrd Holland) 15, 21
- Nijmegen (Nymegen) 31, 41
- Oost-Indië (Indië, Oost Indien, Indien, Nederlands-Indië) 10, 12-14, 21, 41, 43, 46
- Oranje-Nassau, Willem Alexander Karel Hendrik Frederik prins van (Prins van Orange, prins) 27, 28
- Oranje-Nassau, Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik prins van (Prins van Orange, prins) 27, 28
- Oscar II (Koning van Zweden) 45

- Palembang 41
 Parijs (Paris) 11
 Pierson, Nicolaas Gerard (Minister) 43, 44, 46-48
 Plettenburg, Antoinette Louise van Rappart-barones van (Mevrouw, echtgenote) 9-11, 25, 26
 Polen 33
 Portale, C. (Directeur Propriétaire de Pensionnat) 9
 Pruisen (Pruissen) 31, 32, 42
 Rappart, Bernard L. van 26
 ----, jkvr. Caroline van 25
 ----, familie Van 24
 ----, jkvr. Frederika Dederica van (R., vrouw, Echtgenoot, weduwe, schoonzuster) 7, 15, 24-26
 ----, mevrouw Van. *Zie* Plettenburg, Antoinette L. van.
 ----, ridder Theodore Maurice Guillaume van 25, 26
 Reissen, kapitein 10, 11
 ----, mevrouw (Mevrouw, echtgenote) 9-11
 Rochussen, Jan Jacob. Gouverneur-generaal van Oost-Indië (Rochertsen) 12, 13
 Rome 35
 Rotterdam 13, 14
 Rusland 35
 Ruyter, Michiel Adriaanszoon de 45
 Ryk, heer 12, 13
 Sales, François de 39
 Sandberg van het Laar, jhr. Albertus (vader) 7
 ---- van het Laar, jhr. Albertus (oom) 8, 32, 34, 50
 ----, familie 7
 ----, Rudolf (broeder) 7, 32, 34
 Schermbeek, notaris Van 16-19
 Schimmelpenninck van der Oye, heer van de beide Pollen en Nyenbeek, Willem Anne baron (graaf) 26, 28, 29
 Schneevoegt, arts G.W. 24
 Schuller, dames 46
 Selesië (Silésie) 33
 Sint Maarten 13
 Steenberg, heer Van 43, 46, 48
 Stirm, graaf 31
 Suermondt, Hillegonda Cornelia van Haersolte- (vrouw) 30, 31
 Suriname 47
 Sypesteijn, jhr. Cornelis Ascanius van (Sijpesteijn, Sippenstein) 10, 11, 26-30
 Ternate 41
 Tienhoven, heer 42
 Tilburg 14, 31
 Twentsche Bank, de 43
 Utrecht 15, 16, 18, 19, 22, 23, 28
 Veenhuysen, heer A. 42-48
 Venke, heer 44
 Verkouteren, notaris F.F. 18, 19, 21-24
 Vessem, Anna Catharina Maria Wilhelmina van (Annette) 37
 ----, Constantijn Christiaan Laurette van (zoon, broeder) 33, 35-37
 ----, jhr. Henricus Alexander Leopold van (Henry, oom) 7, 33, 35-39
 ----, jhr. Joseph van (oudste zoon, zoon) 37, 39, 40
 ----, jhr. Henri van (2^e zoon) 37, 39
 ----, jkvr. Maria van (dochter) 37, 39, 40
 Vilvorde 9
 Vriend, heer 44
 Waaldorp 27
 Waldeck en Pyrmont, Adelheid Emma Wilhelmina Theresia prinses van (Hunne Majesteiten) 42
 Walewijn, E.W.G. 21, 22
 ----, Mina van Rappart- 26
 Wiesbaden 44, 45
 Wilhelmina Helena. Pauline Maria prinses van Oranje-Nassau (Hunne Majesteiten) 42
 Willem I, koning der Nederlanden (Souvereinen vorst) 7, 23, 36, 37
 Willem II, koning der Nederlanden (Koning) 14, 36
 Willem III, koning der Nederlanden (ZM, ZKH, koning) 26-29, 33, 35, 36, 48
 Wrocław 33
 Wijck, jhr. Titus Anthony Jacob van Asch van 47
 Wijk, heer Van 9-11
 Wyn, Anna Catharina de 20, 21
 Zeeuws-Vlaanderen 37
 Zutphen 19
 Zwaag 18, 24
 Zweden 45
 Zwitserland 34
 Zwolle 15, 27, 30, 32, 34

Eerder is in deze serie verschenen:

1	DIERBARE LAURA
Brieven van Rudolf Sandberg 1823 – 1830	14.-
2	HOOGH WEL GEBOREN HEER EN NEEF
Brieven van de patriot Adolf Warner van Pallandt tot Zuthem 1782 – 1787	8.-
3	NAAR PARIJS
Een reisverslag van enige Zwolse heren naar de Franse hoofdstad in 1777	7.⁵⁰
4	LIEVE NAATJE
Brieven van Elsje Feith aan Naatje Siertsema, en andere familieleden	8.⁵⁰
5	EENE REYSE NA VLAANDEREN EN BRABAND
Een reisverslag van Lambertus Nilant uit 1768	8.⁵⁰
6	AEN ALLE VRINDEN MET RESPECT
Correspondentie van familie Nilant 1698 - 1762	9.-
7	VAN FOLIO TOT DUODECIMO
Negen particuliere Zwolse bibliotheken	10.-
8	VERLOREN HUISELIJK GELUK
Gedichten en overpeinzingen 1795 - 1817	7.⁵⁰
9	BANKROET
De ondergang van Johan Willem Simon baron van Haersolte 1810	17.⁵⁰
10	GELIEVE HET DAER HEEN TE DIRIGEREN...
De brieven van Willem V aan Arend Sloet tot Tweenijenhuisen 1771 - 1785	9.-
11	ALLER TREFFENDST EN STOUT
De huwelijksreis van J.C. baron van Haersolte naar Duitsland, Zwitserland en Italië in 1837	6.-
12	BROEDER IN APOLLO
Brieven en alba amicorum van Zwolse dichters 1800 - 1840	12.-
13	EEN GROTE TOUR
Hendrick Jordens in Engeland, Frankrijk, Zwitserland en Duitsland 1684 - 1685	10.-
14	LEVENSBERICHT
De autobiografie van J.F. Serrurier 1771 - 1844	11.-
15	EEN HELE COURANT
De correspondentie van de familie Bangeman 1804 - 1881	11.-

16 REISEBOEK		
Vijftien reisverslagen van de jonge graaf van Rechteren Limpurg 1804 - 1813		8.-
17 DE GEWIGTIGSTE GEBEURTENISSEN		
Het studentendagboek van Adolph F.L. graaf van Rechteren Limpurg 1814-1817		12.-
18 OVER GROTE KEIEN NAAR PARIJS		
De huwelijksreis van graaf van Rechteren Limpurg 1824		7.-
19 LIEVE PAPA!		
Brieven van W.B Blijdenstein, bankier te Londen aan B.W. Blijdenstein, bankier te Amsterdam 1895-1907		14.-
20 AANGENAME RENCONTRES		
Drie reisherinneringen aan de Rijn 1821, 1840 en 1865		8.-
21 PERROKIETEN EN PAPAGAYEN, PAPAIJERS EN PISANGS		
Een reis om de wereld 1824 - 1826		7.-
22 SCHOUWSPLEN		
Een reis naar de Middellandse Zee 1834		8.-
23 HET ANKER WORDT GELIGT		
Brieven vanuit de hele wereld van J.C. baron van Haersolte 1824 - 1834		14.-
24 HERINNERINGEN AAN DUITSLAND		
Harzgebergte 1856, Taunusgebergte 1872, Baden-Baden 1902		9.-
25 EN ROUTE		
Drie reisjournalen van Rudolphina gravin van Rechteren 1827, 1836 en 1838		9.⁵⁰
26 EER EN LUISTER		
Het proces om de havezate Haerst 1786 - 1803		9.⁵⁰
27 TAL VAN BERGEN EN BOSSCHEN		
Een reis naar Saksen, Bohemen en het Thüringerwoud 1876		8.-
28 GEFNUIKTE AMBITIES		
Geen geld en eer voor onwettigen 1834-1900	Digitale uitgave	5.-

O V E R I J S S E L S E H A N D S C H R I F T E N

Te bestellen bij Streng, Woesterweg 5, 8162 RW EPE
 T 0578 614388 M jcstreng@planet.nl W strenghansenpublicaties.nl